

Največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah.
Volja na celo leto..... \$5.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto.... 6.00
Za inoseststvo celo leto... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sun. days and legal holidays.
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 73. — ŠTEV. 73.

NEW YORK, SATURDAY, MARCH 27, 1920. — SOBOTA, 27. MARCA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

BAUER-JEVO MINISTRSTVO RESIGNIRALO.

BAUERJEVO MINISTRSTVO JE RESIGNIRALO, KER NI MOGLO UVELJAVITI KOALICIJE — BERLIN ČUJE, DA HOČEJO BALTIŠKE ČETE NAPASTI GLAVNO MESTO. — RENSKO MESTO SE ŠE VEDNO USTAVLJA ŠPARTAČANOM.

Pariz, Francija, 26. marca. — Nemški kabinet, kateremu je na čeloval Gustar Bauer, je resigniral, soglasno s poročilom, ki je prišlo danes iz Berlina.

Poročila, ki so prišla zadnje noč iz Berlina, pravijo, da so spri med strankami onemogočili revizijo Bauerjevega kabineta s tem, da se je stavilo vanj štiri nove ministre, kar je ustvarilo koalicijsko zastopstvo.

Berlin, Nemčija, 26. marca. — Organ večinskih socialstov, Vorwarts, trdi, da sta Pomeranska in severna Uckermark, severozapadno od Stettina, pod vlado Železne divizije, to je baltičkih čet ter lige pomeranskih junkerjev, ki so mobilizirali meščanske straže ter uporabljajo slednje v svoje lastne svrhe. List pravi, da so v Prenzlau, južno-zapadno od Stettina, zasnovali umor krajevnega izvrševalnega zastopnika neodvisnih socialistov.

Soglasno z ugotovitvami žantnikov namerava Železna divizija odkorakati proti Berlinu. Kmetje v istočnem okraju Prignitzu v Brandenburgu so bili opremljeni s strojnimi puškami.

Koblenz, Nemčija, 26. marca. — Včeraj zvečer se je v nemških oficijelnih virih ugotovilo, da se vladna trdnjava Wesel, ki leži severozapadno od Ruhr okraja in katero oblegajo špartačani, še vedno nahaja v rokah vladnih čet, čeprav so boji težki.

Uradniki so izjavili, da se je vlada definitivno odločila ne pomagati se z revolucionarji v Ruhr okraju in to raditega, ker so slednji kršili dogovor glede premirja v tork ponoči ter v sredo. Proti napada od strani državne brambbe je pričakovati vsaki čas, a medtem je položaj čet v Weselu kritičen.

Wesel, Nemčija, 25. marca. — Petnajst izstrelkov je padlo danes v meščanski del mesta in storjene je bilo precej materialne škodo. Ubiti so bili ena bolniška streljiva in dva otroka.

Precejšnje vznemirjenje je bilo opaziti danes popoldne v mestu, ko je oddelek vojakov spremljal po eni izmed cest tri može, o katerih se domneva, da so bili špijoni. Ti može so bili prisiljeni držati roke nad glavami.

Buderich, Renska Prusija, 25. marca. — Ebertove vladne čete še vedno drže Wesel. Čeprav je mesto pod ognjem artilerije, ki se nahaja v rokah delavske armade, se je posadki kljub temu posrečilo zavrniti vse napade infanterije.

Današnja bitka se je pričela tekot dopoldneva, ko so vladne čete napadle delavsko silo, ki so napredovale do razdalje par sto jardov od mostnega prečelja pri Wesel. Vladne čete so pogotne ustale do razdalje par sto jardov od mostnega prečelja pri Wesel. Vladne čete so pogotne ustale južno preko reke Lippe ter južno-istočno iz Lippe gradu. Med tem časom pa je vladna artilerija otvorila ogenj na delavski glavni stan v L'pperdorf ter ga deloma uničila.

Nato so pričele vladne čete z dvojnimi bočnim napadom ter postopno rdeče nazaj. Oborožen vlak se je pomikal naprej proti mostu preko Lippe ter vzdiral stalen ogenj na delavske čete.

Južno-zapadno od Wesela stoji belgijske čete, ki so se umaknile na levi breg Rena od mostnega prečelja na desnem bregu, katerega so preje zavzemale. Poleg Belgijcev pa prihajajo tudi francoske čete, opremljene z artilerijo.

Washington, D. C., 26. marca. — Državni tajnik Colby je postal ameriški poslaniku v Parizu Wallance-u sporočilo, da Združene države ne nasprotujejo temu, da pošlje Nemčija armado v Ruhr dolina v namenu, da zatre ustajo. Zavezniki so naprosili Zdr. države za to dovoljenje.

Rotterdam, Holandska, 26. marca. — Špartačansko gibanje v poreskih provincah je bilo organizirano že pred dolgo časa s sodelovanjem Rusije, ki je pričela sedaj s svojo fenzivo proti Poljski. Ustaja je bila vprizorjena s skupnim namenom, da bo stal Trocki, ruski vojni minister v pričetku julija pred vratmi Berlina. Poročevalec lista Courant pravi, da vodijo že sedaj ruski sovjetski častniki nemške špartačane, kojih armada je bila nahitro organizirana natančno po ruskem vzorcu.

Revolucija je bila najprvo določena na dan 1. maja, a pustolovščina von Kappa je dala radikale priložnost, da so pospešili svoje načrte, ki so vključevali tudi zavzetje Munstra in Wesela.

FRANCIJA KUPUJE BRAZILSKE NEMŠKE LADJE.

Pariz, Francija, 26. marca. — Francija in Brazilija sta pričeli s pogajanjmi glede nakupa nekaterih nemških ladij, katerih se je tekot vojne polastila brazilska vlada, soglasno s poročilom Journala, ki pravi, da je Anglija obljubila Franciji svojo pomoč pri transakciji, ki se vrši sedaj.

Neki dogovor, tikajoč se ladij, se bliža sklepu v Londonu, kot pravi Petit Parisien, ki poroča, da bo dobila Francija ladje, zgrajene v angleških delnicah ter tudi nekatere nemške ladje, ki so bile prevzete soglasno s določili versailske mirovne pogodbe.

TURŠKI KABINET JE ODSTOPIL.

Carigrad, Turčija, 25. marca. Danes je resigniral kabinet Sali paše. Sultan je pooblastil prejšnjega vezira Damad Ferid pašo, naj sestavi nov kabinet.

Damad zastopa liberalno stranko.

BIVŠA CESAŘICA NEVARNO BOLNA.

Amerongen, Holandsko, 26. marca. — Bivša nemška cesarica je tako nevarno zbolela, da ne more hoditi. Po vrtu jo vozijo v voziku.

DIVJANJE VILLOVE BANDE.

El Paso, Texas, 25. marca. — Soglasno s poročili, ki so prišla na mejo, je bila v nedeljo, dne 14. marca uničena neka cela farmerska naselbina v bližini Santa Barbara v državi Chihuahua. — Francisco Villa je v družbi svojih pristašev masakriral več kot petdeset možkih, žensk in otrok ter požgal njih domove in pridelke.

Jezilo ga je namreč, da so na njegove ljudi streljali dan poprej v dotični okolici. Villa je s 150 možmi napadel kraj ter ga popolnoma uničil.

Glasi se, da so prebivalci vasi postrelili petnajst tolovajev, ki so se nahajali v tolpi Ville, predno se je slednjemu posrečilo premagati odpor ter pričeti s končnim uničenjem.

BIVŠA CESAŘICA NEVARNO BOLNA.

Amerongen, Holandsko, 26. marca. — Bivša nemška cesarica je tako nevarno zbolela, da ne more hoditi. Po vrtu jo vozijo v voziku.

Navdušen sprejem Mr. Herberta Asquitha, bivšega angleškega ministrskega predsednika.

KAJZER ZLOMLJEN V IZGNANSTVU.

Prejmi nemški cesar trpi na napadih depresije ali otonosti ter razbija pohištvo.

London, Anglija, 26. marca. — Viljem iz Amerongena je "sick man" z brado, a brez ambicij, ki bi se ne mogel vdležiti nobenega sedanjega preobrata v Nemčiji kot je izvedel poročevalec od neke zanesljive osebe, ki se je ravnokar vrnila iz Amerongena.

Devet mesecev v srednjeveškem gradu z "dvorom", ki je omejen na pol ducata stariških satelitov ter kraljestvom, ki je omejeno na majhen vrt, je popolnoma vzelo ves blesk z osebnosti prejšnjega kajzerja, — je izjavil dotični. V izmučenem človeku z izmučenimi očmi ter udrtimi lici je težko spoznati nekoč mogočnega avtokrata, kojega nečimurnost ga je stala prestol ter pahnila svet v veliko nesrečo. Dotična avtoriteta nadaljuje:

— Vladalna strast je še vedno močna v izgnancu, — kajti Viljem oponaša kralja, ko ga ni znal v resnici igrati v življenju.

Vsaki večer pozove k sebi vasknega brivca, da mu počesa lase ter "sfiksa" njegove brke in brado. Nato pride, oblečen v eno svojih starih sijajnih uniform, k večerji, ki se vrši z vso formalnostjo prejšnjih dvornih večerij v Potsdam. Od poslednjih do pol-enajstih zvečer skuša dobiti nazaj nekaj svojega izgubljenega sijaja. To je njegova mračna blaznost. Iz samega usmiljenja do njega grede njegovi izmučeni gostje Viljemu na roke.

— Lahki stoli so bili ravnokar odstranjeni iz obednice, kajti njegova nervoznost je ustvarila potrebo, da se te stole nadomesti s težjimi. Viljema trapi fikсна ideja, da ga hočejo odvesti z aeroplanom. Svojim spremljevalcem naroča neprestano, naj gledajo v zrak ter iščejo aeroplane.

— Ker je vedno v svojem življenju zgodaj vstajal, je tudi sedaj pridržal to svojo lepo navado. Vstane ob šestih, zajutrkuje ob sedmih in do desih je že opravil svojo korespondenco. Od desetih do ene žga drva, ponavadi s svojim zdravnikom, ki drži drugi konec žage.

Kljub dejstvu, da je njegova levica suha, dela bolj ustrajno in z večjo silo kot katerikoli delavec na posestvu grofa Bentineka. Značilen je razvoj mišic na njegovih desni roki. Na vsaki odžagani krecelj zapiše z modrim svinčnikom: W. I. I. Koncem vsake ure pokadi Viljem eno cigareto.

Viljem se le ravnokaj smaje v oči.

ŠVEDSKA IN RUSIJA.

Novi švedski ministrski predsednik je izjavil, da njegova dežela se ne bo trgovala z Rusijo.

Stockholm, Švedska, 26. marca. Nova švedska vlada se je zavzela trdno za svoj program socialne demokracije, vendar pa ne namerava za sedaj pospešiti nikake zakonodaje, razven one, ki se tiče reforme občinskega obdačenja. To predstavlja naziranje ministrskega predsednika Brantinga kot mu je dal izraza danes tekot nekega intervjuja.

— Čeprav imamo sedaj izključno socialistično vlado, ni vendar naš namen uporabiti svojo moč ob izključno strankarski črti, — je rekel Mr. Branting. — Mi ne sprejemamo napačne ruske doktrine o diktatorstvu proletariata ali teoriji kontrole od strani manjšine. Socialna demokracija zastopa velik del delavskih slojev. — Slednji iščejo boljših življenjskih in delavskih pogojev, ne potom dekreta in proklamacije kot se skuša to v Rusiji, temveč potom počasnega razvoja navzgor.

— Eno sredstvo za izboljšanje stanja delavcev je najti v imenovanju komitejev, vsebujočih zastopnike vseh strank, ki bodo skušale najti ono točko v industriji, kjer bi se z uspehom lahko pričelo s socializacijo.

— Glede sovjetske Rusije želimo mi, da bi se otvorilo z njo trgovske odnose, a Švedska ne namerava pričeti z gibanjem v tej smeri, dokler se zavezniki ne dogovore med seboj glede primerne akcije. Mi se prav nič ne bojimo, da bi se sovetizem li komunizem ukoreninil na Švedskem in če bi se zopet otvorilo in uveljavilo odnose s sovetji, bomo zahtevali ista jamstva proti ruskim agitatorjem kot kroti onim drugim dežel, ki skušajo napraviti zmedo s tem, da širijo nauk nasilja.

današnjih dneh. Žrtev je dolgih napadov temne depresije ali otonosti, katerim sledijo silni izbruhi nebrzdane strasti. Potolažiti ga more le njegova žena, ki je skoro vedno ob njegovi strani, ki mu čita naprej pri žaganju, se pogovrja z njim ter mu pomaga pri pisanju pisem. Ponavadi je oblečena črno. Človek ne more čutiti do nje nič drugega kot simpatijo.

Može, ki so sedaj pri kajzerju, so von Gontard, dvorni maršal; dvorni kanceler Krauf; kapitan von Iseman, privatni tajnik, dr. Karol Foerster, telesni zdravnik in dr. Krieger, finančni svetovalec. Grofica Keller je dvorna dama cesarice.

DELO JE OMAJALO. EBERTOV KABINET.

Bauerjevo ministrstvo ni hotelo ugoditi delavskim zahtevam. — Poroča Karl H. von Wiegand.

Berlin, Nemčija, 26. marca. — Ebertova vlada je bila obljubila delavcem, ko so se vrnili na delo, da smejo ob poljubni priliki zopet zastrajkati. Ker pa te obljube ni držala, je delavstvo jako oslabilo njeno stališče.

Spor s je bil začel tedaj, ko je Bauerjevo ministrstvo dokazalo, da se ne briga za delavske zahteve.

Delavska opozicija je bila v prvi vrsti naperjena proti finančnemu ministru dr. Cuno in proti brambnemu ministru Eugenu Shifferu.

Bauerjev kabinet je resigniral dvakrat tekot 48 ur.

Novi kabinet je živel manj kot 24 ur in je bil faktično mrtev že prej, predno je bil oficijelno rojen.

Predsednik nemških delavskih združenj, Legien, ki je v Nemčiji to, kar je Gompers v Ameriki, je postal naenkrat izvanredno močna osebnost.

Delavci zahtevajo, naj se državna vojaška sila organizira v organizacijo, ki bi bila izven vladne zakonodaje. Umevno je, da bodo tej zahtevi v prvi vrsti nasprotovali demokrati in pristaši centruma.

JAPONSKA IN ARGENTINA.

Buenos Aires, Argentina, 26. marca. — Sedaj, ko je Japonska v principu sprejela predlog Argentine za mednarodno prosto trgovino glede glavnih življenjskih potrebščin, sta pričeli obe deželi s pogajanjmi, kojih namen je sestaviti in sprejeti pogodbo, s katero bi se prestavilo v dejstvo celičnačrt.

DENARNE POSILJAVE V IZTO, NA GORIŠKO IN NOTRANJEKO.

Isprinjamo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sodenjsko razmeram primerne tudi hitro po celi Iztri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po cestah, ki je za sedeno po italijanski armadi. Jamčimo ali garantujemo za vsako posiljavo, toda na huko ne gibe namude v izplačila na more ve prvotni nikake obveznosti.

Denar nam posilja je ustojljivo po Domestico Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft. SVENSKA FRANK BANKA.

NEMŠKA REVOLUCIJA JE RAZCEPILA ZAVEZNIKE.

KREŠENJA MIROVNE POGODBE SO PRISILILA FRANCIJO DO SKLEPA, DA SAMA S SILO IZVEDE POGOJE POGODBE. — PRI BODOČNOSTI NEMČIJE JE FRANCIJA NAJBOLJ PRIZADETA. POROČA PAUL SCOTT MOWRER.

Pariz, Francija, 26. marca. — Najnovejša nemška revolucija kaže očitno, da bo od sedaj naprej nemogoče za zaveznike, da bi delali skupaj. Zveza, ki je bila tako mogočna tekot vojne, razpada zelo hitro po mnenju številnih tukajšnjih opazovalcev.

Ko se je zavrnil v Berlinu militaristični preobrat, je Francija upala, da bosta vsled tega stopili Anglija in Italija na njeno stran in da se boste pridružili nazorom Francije. Vse pa kaže sedaj, da je preobrat le še povečal razkol med temi zavezniki. S počasnim razpadom zveze pa prihaja tudi počasni razpad zavezniki avtoritete. Kaj more slediti temu, če ne anarhija? Če ne bodo zavezniki narodni, ki se edini upirajo silam razkroja v Evropi, uporabili svoje moči, da ohranijo red in postave, bo vsak narod storil, kar zahtevajo njegovi lastni interesi.

Versailska pogodba je določala, da mora izročiti Nemčija zaveznikom vojne kriminalce. Nemčija je protestirala in Francija je popustila radi Anglije in Italije v toliko, da je dala Nemčiji gotove koncesije. Mirovna pogodba je nadalje določala, da je treba za zaveznikom pošiljati gotove množine premoga. Dejanske pošiljavo premoga pa niso nikdar dosegle množine kot jo je določala mirovna pogodba. Mirovna pogodba je določala nadalje, da mora Nemčija razorožiti svojo armado. Nemčija je nasprotovala in Anglija je posredovala v prilog Nemčiji. Koncesije so bile dane in posledica je sedaj, da je Nemčija pozorišče oboroženih ustaj.

Da dovršimo sliko je mirovna pogodba prepovedovala vstop oboroženih vojsk v neavtralno cone na istočnem bregu Rena, celo začasno. Oboroženi špartačani so se polastili doline Ruhr ter se borili z vladnimi četami. Vspričo nemških ustaj je ministrski predsednik Millerand predlagal Angliji in Italiji, naj zavezniki zajamejo odškodnine v premogu, izvedejo pritisk na Nemčijo ter skupno zasedejo Ruhr okraj. Anglija in Italija sta odgovorili, da bi bilo to neprimerno.

To izjalovljenje zaveznikov, da uporabijo skupno silo pri izvedenju pogodbe je postalo kronično. Polovica dežel v južno-istočni in istočni Evropi je ob tej ali oni priliki enostavno odpovedala pokorščino zaveznikom. (Od kedaj pa pokorščina?) Ozmerjalo se jih je, a oni se niso zmenili za to ter storili, kar so hoteli. Taki nauki niso zastoj. Turki niso izgubljali nobenega časa ter se okoristili s tem. Sedaj so mogoče oboroženi proti zaveznikom. Uspešna opozicija Nemčije te ali one vrste pri izpolnjevanju pogodbe je le zadnja v dolgi seriji kršitev zavezniske avtoritete.

Dežela, ki je najbolj direktno prizadeta pri bodočnosti Nemčije, je Francija. Francija in Belgija imata skupne meje z Nemčijo. Kot je videti položaj sedaj, sta odprti dve poti. V prvem slučaju bi Francija sprejela revizionistično teorijo Anglije ter dovolila koncesijo za koncesijo na korist Nemčije, dokler bi se cela pogodba ne sesedla ter bi bila Nemčija prosta vseh resnejših obveznosti. Ne more se domnevati, da bi zavezniki zopet stopili skupaj ter prisilili Nemčija, če bi slednja v dveh ali treh letih sklenila zavrniti pogodbo. (To je tisti križ. Iz sveteželjnosti so naložili zavezniki Nemčiji nemogoče pogoje in sedaj se čudijo, če ne bodo nikdar izpolnjeni). Nobenega vzroka ni za domnevanje, da bi zavezniki soglašali v bodočnosti, da izvajajo silo proti Nemčiji. Nemčija bi bila restavrirana, a Francija, ki bi ne imela ne zaveznike pomoč, ne nemške odškodnine, bi ostala polomljena. Francija bi ostala na stališču brezupne ekonomske manjvrednosti.

Druga alternativa za Francijo obstaja v tem, da prizna, da zveza ne obstaja več ter da vzame v svoje lastne roke izvedbo mirovne pogodbe. V takem slučaju bi Francija sama zasedla Ruhr dolino, se polastila premoga, ki ji gre po pogodbi ter držala te kraje do časa, dokler bi Nemčija ne pokazala svoje pripravljenosti, da zadosti prevzetim obveznostim. Nekateri francoski voditelji so pričeli sedaj misliti, da je to edina realna politika, ki je še preostala. Vlada pa se medtem obotavlja ter omahuje med prvo in drugo alternativo. Na eni strani ni pripravljena izročiti se popolnoma v roke angleške domneve, dočim noče na drugi strani nastopiti brez sodelovanja zaveznikov.

KAJZER FINANCIARNO REVOLUCIJO?

Zeneva, Švicca, 26. marca. — Prejšnji kajzer Viljem je dvignil depozite v znesku 250,000 švicarskih frankov iz neke banke v Curihu v pričetku marca, kot se je izvedelo tukaj, in ta denar je bil poslan v Berlinu malo pred poskusem reakcionarnega ustaja, ko je vprizoril dr. von Kapp. Vrednost nemške marke znaša sedaj deset centimov in dvignjena svota bi predstavljala v Nemčiji kaj lepo premoženje.

DVA ŽEJNA ŽNIDARJA.

Springfield, Mass., 26. marca. Štiriisto kvartov vina in dva kvarta žganja so zaplenili danes agenti za notranjo carino pri pogonu na neko krojačnico v Sharon St. ktero je vprizoril dr. von Kapp. Aretirana sta bila Jakob Lipšič Jakob Kravič.

NOVA ZVEZA ZA IZPLAČEVANJA DENARJA

Naše denarne posiljave raspoložljive in izplačljive sedaj po celi Jugoslaviji "Kraljevi poštni šekovni urad" v Ljubljani; to je tak državni zavod, kakor je bila C. k. poštna hranilnica na Dunaju, katera je mnogo let pred svetovno vojno izplačevala naše denarne posiljave širom avstro-ograrske monarhije. Jamčimo za vsako denarno posiljavo, češ se Kapp ne gibe namude v izplačila, ki bi se povzročile po drugih, brez naše krivde, pa se ne moremo prvotni nikake obveznosti.

Denar nam posilja je ustojljivo po Domestico Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft. SVENSKA FRANK BANKA.

GLAS NARODA

SLOVENIAN DAILY
 Owned and Published by
NEWSPAPER PUBLISHING COMPANY
 Incorporated in Pennsylvania
FRANK SAKSER, President **LOUIS BENEDIK, Vice-President**

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
 22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvenoma nedelja in prazniki.

Ena leto v celoti za Ameriko in ...
 Ena leto v celoti za Evropo in ...
 Ena leto v celoti za cel svet ...

GLAS NARODA
 (Voice of the People)
 PUBLISHED EVERY DAY except Sundays and Public Holidays
 Subscription yearly \$5.00

Advertisements on application

Despot brez politike in enostavnosti ne priložnosti. Despot had no blessing of political order. He is a despot who is not a despot. He is a despot who is not a despot. He is a despot who is not a despot.

GLAS NARODA
 Borough of Manhattan, New York, N. Y.
 Telephone Cortlandt 2970

Nitiijevo mnenje o svetovnem položaju

"Agencija Stefani" javlja iz Pariza: Ministrski predsednik Nitti je obrazložil londonskemu poročevalcu "Matina" svoje mnenje o svetovnem položaju: "Svetovni položaj je zelo jaseh; je rekel Nitti; že 15 mesecev pozabljamo, da moramo narediti mir; živimo v nupanju na pomoč iz Amerike, ni v bednem zelo bednem položaju, v katerem se nahaja Evropa, se ne misli, da je neobhodno potrebno delo vseh brez izjeme. Živeli smo, ne da bi mislili na 300 milijonov Nemcev, Avstrijcev, Rusov in Turkov, katerih delo in proizvodi so neobhodno potrebni za obnovitev Evrope. Kaj je posledica tega? Amerika nam odklanja — posojila — moramo se zanesti na lastne moči; moramo narediti konec politiki, vsled katere smatramo že 15 mesecev do dokončanih sovražnostih za sovražnike 300 milijonov ljudi. Z boljševiki, gospodarji Rusije, nismo ne vojnem, ne v mirovnem stanju; za Turčijo ne vem, ali bo še obstajala; Nemčija, od katere pričakujemo Francozi odškodnine, ne more več proizvajati, a ameriški in nevrtralni finančniki smatrajo, da je vsa Evropa na pragu strašne krize; ne zaupajo nam, ker nismo znali narediti miru; treba je vsaj toliko poguma za vzpostavitev miru kakor za napoved vojne; treba je pozabiti nekatere strasti in zadovoljiti se z imenom zmagovalcev, treba je gledati resnici v obraz in zadovoljevati se z besedami. Smatram, da sem dal primer, pozvajući italijanski narod, naj ne vstraja trdovratno pri krajevnih zahtevah, in trdim se, da bi mi dal višjeenjo in večje obzorje za njegovo bodočnost. Iskal sem in isčem še prijateljske sosedov tudi tedaj, ko je moglo njihovo nehanje priti v navzkrižje z nami. Povrnitev k popolnemu miru in dovoljnemu proizvajanju — je pripomnil Nitti — "to je edino sredstvo, ki ga ima Evropa za svojo obnovitev; drugače poginemo, in ogrozi nas strahnejše boljševstvo, kakor je moškovo. Ostati moramo zedinjeni, kakor smo bili v vojni. Brez neposrednega skupnega dela med Anglijo, Italijo in Francijo ni rešitve v Evropi".

— Zdi se — pripominja "Matina", da bo ta politika, o kateri se je že govorilo v italijanski zbornici, popolnoma zmagala na londonski konferenci.

Peter Zgaga

Italjanski kabinet se maja. Za božjo voljo, kaj pa še danes trdno stoji?

Mirovna pogodba je mrtva, to da miru še ni našla v grobu.

Iz Pariza poročajo: Evropa ne potrebuje ameriških nasvetov. Seveda ne. Komu mar za nasvete? Evropa potrebuje ameriškega denarja.

Okrajni pravdnik se je poročil z žensko — okrajno-pravdnico. Tako je prišlo pravo k pravemu. Najbrže bo tudi ljubezen zadobila svoje pravo.

Medno poročilo.
 Pod naslovom "Little change in trousers", opisuje neki newyorški krojač možko spomladansko modo.

— Da, da, malo "čenca" debelega denarja pa sploh nič...

Poslanska zbornica v Washingtonu bi rada izvedela, kakšen upliv ima prohibicijska postava. Zlodja, volitec naj vpraša.

V Mexici ali na mehiško-kaliifornijski meji naj bi se v nekem cirkusu vršil boj med levom in bikom. Lev pa ni hotel napasti bika. S tem je dokazal, da je bolj humanitaran kot pa gospodar cirkusa.

Iz Denverja poročajo, da bodo pregnali s cest vse konje.

Ceste hočejo napraviti varne za "avto" krajičo.

Premogarski baroni že težijo o pomanjkanju premoga.

S tem hočejo po ovinkih povedati, da mu bodo povišali ceno.

Dosedaj so nosile nekatere ženske svoje ure na gležnjih. Sedanja moda zahteva, da jih premafajo malo višje — pod koleno.

Vprašanje: Oprostite, gospodična, kolikor je ura? — bo zana-prej na dnevnem redu.

Deček se vrne iz zverinjaka.

— O, oče, o oče, kako velikega osla sem videl!

— Kako velikega?

— Še večjega kot si ti.

V starokrajsem listu čitam: Dr. Ivan plemeniti Sehwegel je bil imenovan prvim tajnikom itd. Iz Jugoslavije prihajajo pisma z naslovom: "Večblagorodni gospod", "Vaše preblagorodje" itd. Prokleta je še daleč do demokracije.

Slovenci so se naučili kratkega izražanja. V nekem ljubljanskem listu je naprimer sledeči mali oglas: Gospod v najboljših letih išče udobno sobo s centralno kurjavno in solčno svetlobo pri kuhajoči ženski.

Velikonočni pogovor.
 Dve mladi gospodični sta obstali pred oknom sladničarne, v katerem je bilo vsepolno velikonočnih spominkov. Sredi okna je čepel našopan zajec, krog njega pa kakih dvanajst pisanih piruhov.

Pa pravi prva druga: — Viš ga, zajčka, kako ima lepa jajčka!

Če hočete vam ponudim prvovrstno volmeno obleko za petinsetdemset dolarjev s 50-procentnim popustom.

— Pri ceni?

— Ne, pri volni.

to direktno in indirektno priznavati. Lloyd George je moral zahtevati na seje njihov strokovnih organizacij in z njimi urejevati vprašanja produkcije. Če ne bi bili dajali svojih mož v zapoje, če ne bi bili delali, če ne bi bili svojih žena in hčera pošiljali v tovarne, bi bila njih resistenca porazila Anglijo. In sedaj se vlada obotavlja z izpolnitvijo zahtev, o katerih so prepričani, da so neizogibne za njihov boljšo bodočnost. Ni H naravno, da organizirajo bojni proti taki vladi? Ni H logično, da s tudi upajo premagati to vlado? Anglija je velika država. Ali iz tega ne sledi le to, kar mislijo vsi drugi in vlada je morala

Jugoslovanska Katol. Jednota
 Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1900
 GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki.
 Predsednik: MIHAEL ROVANŠER, Box 251, Conemaugh, Pa.
 Podpredsed.: LOUIS BALANT, Box 106, Pear Avenue, Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minnesota.
 Blagajnik neplačanih smrtolin: LOUIS COSTELLO, Salda, Colo.

Vrhovni Zdravniki.
 Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburg, Pa.

Nadorniki.
 JOHN GOUZE, Ely, Minnesota.
 ANTHONY MOEY, 9641 Avenue M. So. Chicago, Ill.
 IVAN VARGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburg, Pa.

Poročniki.
 GREGOR J. PORENTA, Box 176, Bl. Diamond, Wash.
 LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minnesota.
 JOHN RUPNIK, S. E. Box 24, Export, Pa.

Pravni Odpor.
 JOHN PLAUTZ Jr., 432-7th Ave., Calumet, Mich.
 JOHN MOVERIN, 624-2nd Ave., Duluth, Minnesota.
 MATT POGORELEC, 7 W. Madison St., Chicago, Ill.

Zdravstveni Odpor.
 RUDOLF PERIAN, 6023 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
 FRANK ŠKRABEC, 4564 Washington St., Denver, Colo.
 GREGOR HREŠČAK, 407 — 8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotno glasilo: "GLAS NARODA"

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravniška spričevala se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristanek. Jednota postuje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog \$300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin, in posmrtnin je izplačala že nad polmilion dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov (lece) in okrog 3 tisoč otrok v mladinskem oddelku. Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, pripravljamo vstanovitve novih. Kdor želi postati član naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za vstanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi z 8 člani ali članicami.

Vse se glasi zelo lepo.

Ugotovilo Litvinova glede boljševiške zunanje politike, ki je bilo izdano na naslov željno pričakujočega sveta, je zelo mišno za vsakega. Boljševiki bodo sklenili mir, razpustili svojo armado ter plačati stari ruski državi dolg z obrestmi vred, če se bo njih republiki priznalo in če se bodo druge države dogovorile ter objubile, da se ne bodo vmešavale v notranje razmere te republike, ki se s svoje strani tudi ne bo vmešavala v notranje razmere drugih držav. Treba bo dati medsebojna in resna jamstva, da se podpre to objavo. Litvinov pravi:

— Treba nas je pustiti pri miru, da izvedemo med samimi seboj svoj socialni eksperiment. Če se bo ta eksperiment posrečil, mu bodo sledili tudi drugi narodi. Če pa se bo ta eksperiment izjalovil, homo prisiljeni poskusiti kako drugo metodo.

Njegove pripombe bi bile veliko bolj prepričevalne, če bi nam drugi, visoko stoječi voditelji boljševizma ne povedali v preteklih dneh, ko niso imeli še nobenega posebnega vzroka iskati dobrega razpoloženja ostalega sveta, da bi bila "druga metoda", ki bi bila sprejeta v slučaju, da bi se boljševizem v Rusiji izjalovil, razplamtjenje svetovne revolucije. Tega pa niso povedali niti na tako ml način kot mi sedaj. Rekel so pred par meseci, da boljševizem v Rusiji ne more biti uspešen brez revolucije, ki bi obsegala celi svet. Sedaj pa je svetovna revolucija pozabljena in mi naj bi bili priča le miro-ljubnega eksperimenta. To je važno, če je resnično. Program Tretje internacionale pa bo rmpotil marsikaterega med nami, da se bo pomisljal, predno bo to sprejel kot čisto resnico.

Boljševiška vlada bo mogoče oficijelno sklenila mir ter se vzdrla vsake revolucionarne propagande. Tretja Internacionala, organizirana pod krilo ruskega boljševizma ter vodena od zlatoustega Zinovjeva, pa bo opravila surovo delo, dočim bo vlada mahala z oljčno vejico ter spustila iz kletke goloba miru.

— Mi smo pacifisti, — nam pravi Mr. Litvinov. — Misel na kako tajno zvezo z Nemčijo ali na sploh kakto zvezo ne prija boljševiški duši. — Poljski imperijalizem, katerega podpirajo nemški militaristi, — to je ugotovilo, ki je čudna, če že ne nič drugega, — je edina stvar, ki je ohranila rdečo armado pod orožjem in v polju. Boljševiki so ponudili Poljski lojalni mir, a Poljaki zahtevajo zase protektorat nad ruskim ozemljem. Apostoli internacionalizma se zgražajo vsrpičo tega kršenja ruskega narodnega patriotizma in rartitega so obdržali svojo rdečo armado v polju, dokler ne bo kdo drugi prisilil Poljakov, da se unaknejo v bližini Brest-Litovska.

Pred par tedni so bili boljševiki navidez voljni dati Poljakom elairne teritorijalne koncesije, dokler nista prišla Lloyd George in Nitti govoriti o miru. Sedaj pa so očividno prepričani, da potrebujejo Angliji in Italiji tako najno miru, da bodo prisilili Poljake k opustu ozemlja, kojega pripadnost je mogoče sporna, katero pa Poljaki potrebujejo sedaj kot varstvo proti možnemu napadu boljševikov. Če torej boljševiških trditve ne vzamemo resno sedaj, se godi to raditega, ker so vsi ljudje vzeli boljševike resno, ko so govorili na povsem drugačen način. Če je stanje ruskega transportacijskega sistema le malo slšne onemu kot se ga opisuje v večerajšnjih sporočilih iz Varšave, potem je tudi lahko videti na prvi pogled motiv za izpremembo tona.

— Tako piše newyorški "Times" ter smo prepričani, da so ta izvajanja v glavnem pravilna. Pred par dnevi pa smo prinesli v listu članek, v katerem obrazložuje Gorki svoje nazore glede poljskih zahtev. V dotičnih izjavah se je glasilo, da zahteva Poljska zase meje kot so veljale leta 1772 in protektorat nad vsemi ne-ruskimi narodnostmi v notranjosti ruske države. Če je stvar taka, potem so zahteve Poljakov očividno pretirane, kajti Rusi, boljševiki ali ne, ne bodo nikdar dovolili, da bi jim gospodaril Poljak, predvsem pa ne poljska žlahta, ki je danes istega duševnega in značajnega kaibra kot je bila v času razpada poljske države, katerega je ravno žlahta povzročila. Na isti način zahtevajo tudi Italjani naše zemlje, ker se boje napada od strani "slovenskega boljševizma". To je zelo cheap izgovor za požretnost in nenasitnost, ki se še vedno šopiri med narodi in celo med takimi, ki so bili še pred kratkim časom pod tujim robstvom in ki bi morali vedeti kakšen učitek je služiti tujemu tirnogu. Vse povesi o svetovni revoluciji niso vredne počenega grota ter so jih izmislili oni, ki strahijo ljudi se daj s tem, sedaj z onim, samo da odvračajo pozornost od glavnega, namreč boja proti renasitnemu kapitalističnemu sistemu, ki obvladuje sedaj svet.

Legenda

Takrat, ko sta hodila po svetu Kristus in sv. Peter, so bili že vsi narodi enaki in se niso med seboj razlikovali v ničemer drugem, kakor v tem, da so govorili različne jezike. Ko je Kristus videl njihovo duševno revščino, je v skrbhe za njih prihodnost skienil, da jih obišče in jim da, česar si sami pože. Tako sta Kristus in sv. Peter najprej prišla na Angleško. Kristus vpraša prvega Angleža, ki ga sreča: "Kaj bi bili radi vi Angleži?" Anglež mu takoj odgovori: "Svetovni trgovci". Kristus objavi izpolni željo Angležev, in tako se je tudi zgodilo. Nato prekoračita Kristus in sv. Peter morsko ožino in prideta na Francosko. Tu vpraša Kristus Francoza: "Kaj želite biti vi Francozi?" "Želimo biti hrabri in veliki in želimo biti tudi filozofi". In tako se je zgodilo. Prišli med Germane, vpraša Kristus tudi te po njihovi želji. "Želimo biti močni. Tudi genialni iznajditelji bi radi postali." "To vam bo dano", pravi Kristus in odide k Jugoslovanom. "Kako želijo imate vi, slavni Jugoslovani? Povejte in ustrezno vam bo", vpraša Kristus. Zgodilo pa se je, da slučajno niso bili vsi Jugoslovani skupaj in zato so navzoči v zadregi odgovorili: "Počakite gspud, tu ne gre kar tka. Morma praj sklicat en velk tabor in tm boma šele odločili, kaj pravzaprav ma". — Kristus in sv. Peter počakata. Medtem so Jugoslovani sklicali vse svoje moče, da se posvetujejo. Pričelo se je hudo pretekanje in celo klofute so padale, ker je imel vsak svoje osebno željo. Nazadnje pa se je celo konstatiralo, da manjka še Janca, Mirka, pa Jureta in še par drugih. "Veš, dragi moj Peter", navgovori Kristus svojega spremljevalca, "jaz sem tega čakanja že sit. Stopiva torej tačas, dokler se ne pobotajo, tja v Italijo". Rekal ti besede, se dvigneta in gresta k Italjanom. "Kaj, bi pa radi bili vi, Italjani", vpraša kristus. "Noi vogliamo eser teatrali e fantastični", se odrežejo Italjani. In res, tako se je tudi zgodilo. Zdaj sta se hotela vrniti Kristus in sv. Peter k Jugoslovanom. Ker pa se ti še vedno niso pobotali, Kristus in sv. Peter še danes zastoj čakata, da bi izvedela njih želje.

Anglija v stiskah.

Za Anglijo je prišla doba zelo neprijetne nervoznosti, ki jo povzročujejo večji in manjši nepokoji po vseh krajih, kjer vihra angleška zastava. V prvi vrsti stoji seveda irsko vprašanje, o katerem je Lloyd George pred meseci dejal, da ga dolgo ni znala rešiti. Ali od tistih besed se tudi ni približalo rešitvi niti za korak in ministrski predsednik je še nedavno naznanil, da načrt o Irski avtonomiji še ne bo predložen angleškemu parlamentu, kar pomeni ne le novo odgoditev, ampak tudi podaljšanje nevarnosti, ki tiči v irskem vprašanju. V Egiptu je nezadovoljnost tako velika, da bi bila revolucija gotova, če je ne bi zadrževala angleška oborožena sila. V Indiji vre. Na Trinidadu je mornarica zatra vstajo zamorcev. Vse to so kritična znamenja, katerim se pridružujejo vesti o odločnem nastopu delavstva, ki delajo vladi še najprej preglavice. Ta mesec je že izbruhnila stavka rudarjev, zastavkali pa bodo najbrže tudi železničarski in transportni delavci, ker ni storila vlada še nobnega koraka glede na nasejonaliziranje jann, železnice in drugih podjetij.

Med vojno je imela Anglija razmeroma mnogo sreče. Njeno delavstvo je storilo vse, da pomaga deželni do zmage. Razum znanega puča in nekaterih nemirov v Indiji je imela nacijsionalen mir. Ali zdi se, da so vladajoči faktorji vse to napačno presojali. Ker so vsi ti deli zapostavljali svoje zahteve, dokler je bila po njihovem mnenju država v preveliki nevarnosti, je vlada menila mislila, da so se sploh odrekli in da bodo tudi po vojni zadovoljni z vsem, kar je. Čudno je, da so sedaj skoraj vsi vladajoči faktorji slabi psiholozi. Ako bi vsak človeško dušo bolje razumeli, bi jim moralo biti jasno, da je nemogoče, kar se jim sanja. Narodi, ki so tekom vojne neštokrat slišali, da nima Nemčija pravice držati Alzačanov pod svojim jarmom in da je Avstrija izgubila pravico do obstanka, ker zatira druge narode, so se morali vprašati, ali ne velja zanje tudi to, kar za tiste narode, ki so bili podvrženi Avstriji in Nemčiji. Morali so pričakovati, da podajo tisti, ki se bojujejo za osvoboditev Poljakov, Dancev, zamorcev v nemški Afriki, tudi njim nekoliko svobode. Toda ni je. Indiji se objubljajo avtonomija, ali objubljajo ostaja le objuba, in za nestrupno pričakovanje je bilo to vedno slabo zdravilo. Iree so tolažili, toda s temi tolažbami se meša preveč svines iz pušk in strojnih pušk; Egiptu se čutijo še bolj zatirani, kot so bili pod Turčijo in se odražajo do Wilsona, da bi jim pomagala delavci? Zavedajo se, da ne storijo v vojni več od vseh drugih in vlada je morala

Logoda

Takrat, ko sta hodila po svetu Kristus in sv. Peter, so bili že vsi narodi enaki in se niso med seboj razlikovali v ničemer drugem, kakor v tem, da so govorili različne jezike. Ko je Kristus videl njihovo duševno revščino, je v skrbhe za njih prihodnost skienil, da jih obišče in jim da, česar si sami pože. Tako sta Kristus in sv. Peter najprej prišla na Angleško. Kristus vpraša prvega Angleža, ki ga sreča: "Kaj bi bili radi vi Angleži?" Anglež mu takoj odgovori: "Svetovni trgovci". Kristus objavi izpolni željo Angležev, in tako se je tudi zgodilo. Nato prekoračita Kristus in sv. Peter morsko ožino in prideta na Francosko. Tu vpraša Kristus Francoza: "Kaj želite biti vi Francozi?" "Želimo biti hrabri in veliki in želimo biti tudi filozofi". In tako se je zgodilo. Prišli med Germane, vpraša Kristus tudi te po njihovi želji. "Želimo biti močni. Tudi genialni iznajditelji bi radi postali." "To vam bo dano", pravi Kristus in odide k Jugoslovanom. "Kako želijo imate vi, slavni Jugoslovani? Povejte in ustrezno vam bo", vpraša Kristus. Zgodilo pa se je, da slučajno niso bili vsi Jugoslovani skupaj in zato so navzoči v zadregi odgovorili: "Počakite gspud, tu ne gre kar tka. Morma praj sklicat en velk tabor in tm boma šele odločili, kaj pravzaprav ma". — Kristus in sv. Peter počakata. Medtem so Jugoslovani sklicali vse svoje moče, da se posvetujejo. Pričelo se je hudo pretekanje in celo klofute so padale, ker je imel vsak svoje osebno željo. Nazadnje pa se je celo konstatiralo, da manjka še Janca, Mirka, pa Jureta in še par drugih. "Veš, dragi moj Peter", navgovori Kristus svojega spremljevalca, "jaz sem tega čakanja že sit. Stopiva torej tačas, dokler se ne pobotajo, tja v Italijo". Rekal ti besede, se dvigneta in gresta k Italjanom. "Kaj, bi pa radi bili vi, Italjani", vpraša kristus. "Noi vogliamo eser teatrali e fantastični", se odrežejo Italjani. In res, tako se je tudi zgodilo. Zdaj sta se hotela vrniti Kristus in sv. Peter k Jugoslovanom. Ker pa se ti še vedno niso pobotali, Kristus in sv. Peter še danes zastoj čakata, da bi izvedela njih želje.

GLASOVANJE NA IRT OB- SOJENJE

V Sing Singu se je vršilo pred nekaj dnevi glasovanje pri 26 močitelih v smrtni hiši in 23 teh se je izreklo v prilog odprave smrtno kazni od strani sedanjega zasedanja zakonodajce. Vsi pa so glasovali, da imajo rajše stolec kot pa samotno dosmrtno ječo. Po njih mnenju je se moralo do smrtno kazni izpremeniti v dvajsetletno kot je določena sedaj za umore po drugem roju.

ŠOVINIZEM ŠE NI IZUMRL.
 Čehoslovski konzulat v Trstu.

Na Tešinsko je prispela zavezniška komisija, ki ima nadzorovati ljudsko glasovanje o pripadnosti tešinskega ozemlja. Te dni je poljska delegacija priredila večer na čast zavezniški komisiji. Prireditve so se udeležili tudi češki delegati. Slavnostno zdravilo je izrekel poljski delegat poslanec Zamorski, ki je razpravljal o prijateljskih stikih Poljske z entento in končno na splošno presencenje in ogorčenje povdarjal, da inata Japonska in Poljska enega in istega vekovnega sovražnika, t. j. Rusijo, in da imata obe državi dolžnost, da tega sovražnika pobijata in ga skušata uničiti. V sled te netaktnosti poljskega šovinista je bila prireditve kmalu končana, ker so službeni ententni krogi smatrali za svojo dolžnost, da odgovoré na Breztaktnost Zamorskega s takojšnjim svojih odhodom.

IZ SOVRAŠTVA UMOR.
 Great Falls, Mont.

Na tukajšnji poštni urad sta prišla dva Hrvata in sicer Frank Sabol in Matija Parazić. Radi so sovražstva, ki stá ga gojila eden proti drugemu, je Frank Sabol pobil na tla Pazarića, kakorhitro je prišel omenjeni iz poštnega urada. Pazarić se je pobral ter je začel teči, Sabol pa za njim. Ko ga je dohitel, ga je zopet pobil na tla. Pazarić je v obrambo potegnil nož iz žepa ter je zadal Sabolu 12 vbojdljav, ki so bili smrtni. Posledica tega je, da je Sabol mrtev. Pazarića so aretirali in se nahaja sedaj v okrajni ječi ter je obdolen umora prve vrste. Vislice?

Kako je Vereščagin popravil sliko češkega slikarja.
 Ko je bil nekdo slavni ruski slikar Vasilij Vereščagin v Pragi, je v spremstvu pisatelja Jožefa Hojčeka obiskal atelje enega izmed prvih čeških slikarjev. Z zanimanjem je ogledoval posamezne slike in se je posebno interesiral za slike iz vojskega življenja. Zagledavši se v sliko, ki je predstavljala topničarstvo, gredeče po blatni cesti, je dejal: "Ali dovolite, da bi na tej sliki nekaj popravil?" Umeje se, da mu je bilo to dovoljeno. Vereščagin je razmešal na paleti svojo barvo ter je v veliko začudenje avtorja razbrizgal s čopičem po čistih vojskih uniformah ter po lesketajoči se bronovini. Nato je rekel: "Mar mislite, dragi prijatelj, da imajo častniki v takem-le močvirju lakaste čevlje kakor na plesu? Tako-le bolj ustreza resnici."

Podružnico "Jadranske banke"
 v Zadru so Italjani te dni zaprli.

tudi to, da postanejo njene zadrege lahko večje od zadreg naših držav. Kakor se zdi, manjka vladi prav tega spoznavanja najbolj.

Dan je potekel.
 Čas je prošel, ko so kupovali bolniški neznanca zdravila samo vsled tega, ker so bila oglaševana. Današnji inteligentni odjemalci hočejo zagotovo vedeti, kaj kupijo. Če komu ugaja Trinerjev Ameriški Elikzir Grenkega Vina ali pa Trinerjeva Angelica Grenka Tonika, ma ugaja zato, ker ve, da so ta zdravila napravljena iz najbolj uspešnih sestavin, kar jih pozna zdravniška znanost. Njihova čistost, splošna izbornost in neprekosljiva kakovost so garantirane. Trinerjev Ameriški Elikzir Grenkega Vina je najboljšo zdravilo za želodčne neprilike. Moja žena je jemala različne pilule in druga zdravila, toda edinole Trinerjevo zdravilo ji je povrnilo zdravje piše Mr. Stanislav Gardocki, Chicago, Ill., dne 9. marca. Številna pisma prihajajo vsak dan od oseb, ki so trpele vsled influence, ter se prepričale, da je Trinerjeva Angelica Grenka Tonika najboljšo zdravilo za rekonvalescente. Vprašajte svojega lekarnarja ali prodajaleca zdravil za ta izborna zdravila. Joseph Triner Company, 1333-43 S. Ashland Ave Chicago, Ill.

Parnik Susquehanna
 (prejšnji nemški parnik)
 odpluje v Trst, dne 31. marca

S tem parnikom zamorje potovati vsi Slovenci, ki spadajo sedaj pod Italijo ali pa Jugoslavijo.

Vožnja do Trsta — \$100.
 Vožnja do Ljubljane — \$102.
 Vožnja do Zagreba — \$104.50

Vožna tkasa za vsakega odraslega potnika je \$5.

Kdor želi s tem parnikom potovati, naj priđe 4 dni pred odhodom parnika na naš naslov, da zamore pravočasno preskrbeti potne liste.

Tvrtka Frank Sakser
 22 Cortlandt St., New York

K valutnemu vprašanju v Jugoslaviji.

Ministrstvo za finance javlja preko presbiroja ministrstva za zunanje posle službeno: Pravilnik o povlačenju kronskih novčanic. 1. Na vsem ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev se povlečejo iz prometa kolkovane kronske novčanice avstro-ogrške banke in zamenjajo za kronsko-dinarske Novčanice Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, pri katerih bo na obeh straneh označen znesek v dinarjih in štirikratni znesek v kronah. Zamenjava se bo vršila na ta način, da se odredena količina kronskih novčanic avstro-ogrške banke zamenja za isto količino kronskih edinic v novčanicah Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, odnoso za štirikrat manjšo količino dinarskih edinic. 2. V zameno za kronsko-dinarske novčanice Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev se bodo sprejemale kronske novčanice Avstro-Ogrske banke, ki so v redu kolkovane v zmlu pravilnika za postopaj povodov kolkovanja od 7. novembra 1919. V zameno se bodo sprejemale tudi one novčanice, ki imajo kolke in preko katerih ni udarjen žig zavoda, ki je vršil kolkovanje. Med zamenjavanjem ne bodo gledali na žig, ki je bil na novčanice udarjen pred kolkovanjem. 3. Ker je kolek bistven pogoj za važnost novčanice, pomeni izguba kolika isto, kakor izguba same novčanice. Zato se ne bodo zamenjavale novčanice, ki imajo kolka, ako se ne da iz novčanice razločiti, da je kolek pozneje odpadel. Ako je na novčanici nalepljen kolek manjše vrednosti, se smatra novčanica za nekolkovano, ako pa nosi novčanica kolek večje vrednosti, bo sprejeta v zameno. 4. Novčanice, ki so na eni strani bele, ne bodo zamenjavane najsi bi bile kolkovane. 5. Poškodovane kolkovane novčanice, ki jim manjka največ ena četrtina, se sprejemajo v zameno v polnem obsegu, samo ako kolek ni poškodovan, a novčanice, na katerih manjka več kot ena četrtina, ali kjer manjka del prilepjenega kolka, se ne bodo zamenjavale za kronsko-dinarske novčanice. 6. Zamenjava kronskih novčanic traja 30 dni. Po preteku tega roka se novčanice Avstro-Ogrske banke ne bodo nikomur več zamenjavale za kronsko-dinarske novčanice. 7. Oblasti, ki bodo vršile zamenjavo, bodo pozvale občinstvo, da radi ojašnja nja manipulacije o priliki zamenjanja po možnosti prinaša v zamenjavo okrogle zneske kronskih novčanic. Kot ostanke pojedincem se morejo po potrebi dati tudi kronske novčanice Avstro-ogrške banke po deset, dve in eno krono, ki se bodo pozneje tudi vzele iz prometa. 8. Oblasti, ki bodo vršile zamenjavanje, morajo na zahtevo pojedincev sprejemati od njih tudi novčanice po deset, dve in eno krono in jih zamenjati za kronsko-dinarsko novčanico, ako bi jim zamenjava teh drobnih kronskih novčanic ne delala večjih težkoč pri obračunu. 9. Ker Narodna banka kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev še ni organizirala svojih podružnic v vseh krajih kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, da bi preko njih mogla kronske novčanice Avstro-ogrške banke zamenjavati s svojimi kronsko-dinarskimi novčanicami in ker so državni organi povodom kolekovanja krona kron si pridobili izkušnje, ki bi jim mogle pri tem poslu koristiti zato se bo poželji Narodne banke vršilo povlačenje kronskih novčanic Avstro-Ogrske banke iz prometa in spravljanje novih kronsko-dinarskih novčanic v promet preko državnih organov za račun banke. 10. Zamenjava kronskih novčanic za kronsko-dinarske novčanice bodo v Srbiji in Črnigori vršile okrožne in sremeske finančne uprave. V Beogradu bodo mogli zamenjavati tudi denarni zavodi, ki jih bo določilo ministrstvo za finance. Pozneje bodo odrejeni organi, ki bodo vršili zamenjavo po ostalih ozemljih kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. 11. Oblast, ki vrši zamenjavo, je dolžna, prepričati se, ali je novčanica kolkovana s kolekom, ki je bil predpisan za kolkovanje kronskih novčanic v naši kraljevini, a ne s kakim drugim kolekom, s poštini ali različni drugimi podobnimi znamkami, kakor tudi o tem, da kolek ni ponarejen. Zato bo dobil vsak zavod pred zamenjavo nekaj kolkov, ki jih bo izročil službenim organom, da prouče, kako kolki izgledajo, da bodo mogli pozneje poznati eventualno ponarejene kolke. 12. Od oseb, ki so bolne ali ki so na kak drug način ovirane prinesiti tozadevni oblačiti, ki bo vršila zamenjavanje novčanic, svoj denar v zamenjavo, je dolžno občinske sodišče (v Srbiji) sprejemati proti reverzu kronske novčanice, da jih za račun teh oseb na pristojnem mestu zamenja in jim potem vrne kronsko-dinarske novčanice. Ako bo treba, bo zastopnik občinske oblasti hodil po stanovanjih in sprejemal, oziroma vračal novčanice. 13. Zavodi, ki vrše zamenjavanje, so odgovorni in morajo polagati državni račun za sprejete kronsko-dinarske novčanice, kar morejo izprijati edino z odgovarjajočim zneskom povlečenih kronskih novčanic. 14. Sprejete kronske novčanice se bodo zavile v svežnje, in sicer tako, da pride sto komadov ene vrste novčanice v en zavoj in da se na vsak zavoj vidno napiše oni, ki je novčanice sprejel. Deset takih zavojev se bo zvezalo in zapечатilo. 15. Vsak zavod, ki vrši zamenjavanje, mora poslati vsak dan brzojavno poročilo generalnemu inšpektoratu ministrstva za finance o znesku tega dne zamenjanih novčanic. 16. Okrožne in sremeske finančne uprave morajo skrbeti, da uradništvo in pomožni osebje, ki novčanice zamenjuje, izvršuje svoj posel točno sedem ur na dan in da kaže napram občinstvu potrebno naklonjenost.

Razne vesti.

V ministru za gospodarstvo in rudarstvo se imenuje za inšpektorja II. razreda rudarski svetnik K. Gostiša iz Velenja, za rudarske inženirje II. razreda gg. nadpoverjenik Čubelič iz Zagreba in upravitelj Bankar iz Ljubije. Za pisarja IV. razreda je imenovan Slovenec Joško Roth, dosedanji diurnist.

Hotel sv. Janez v Bohinju je oddalo ministru za gospodarstvo gospej Zorkovi, vdovi po nadporočniku. Bila je najboljša ponudnica. S tem je prejel ta hotel prvič v slovenske roke slovenski hotelirki. — Prejinja lastnica ga, Stohr je bila trda Nemka, ki ni trpela slovensko govorečih gostov. Delavci pa sploh niso bili postreženi v tem nobel-hotelu...

Umetni sladkor "saharin" je utihotalil bres sarine čez mejo v jug. državo trgovca Hache v Špilja. Saharina je bilo 73 kg v nogo jih je mela doleži.

vredosti okoli 300.000 K. Zapravili so ga pri nekem trgovcu v Leitersbergu pri Mariboru.

Izdelek Avstrije za cenejša živila.

V vladnem predlogu na avstrijsko narodno skupščino je določil državni tajnik dr. Loewenfeld-Rus za upravno leto 1920 za cenejša živila svoto 3.1 milijarde kron.

Ribiška zadruga na Ohridskem jezeru.

Ribiči iz okolice Ohridskega jezera, ki je jako bogato najbolj rib, so osnovali novo ribiško zadrugo. Zadruga bo zgradila tovarno za konzerviranje rib, kakor tudi delavnice za pletene ribiških mrež in kočev. Zadruga zahteva od vlade, da ji da jezero v zakup ter je pripravljena odstopiti za to vladi 20 odstotkov čistega dobička. Na ta način bi imela država od Ohridskega jezera 600.000 dinarjev več dohodkov, nogo jih je mela doleži.

MRS. YONE SUZUKA

Bogata japonska trgovka, vredna več milijonov dolarjev.

Kino-igralski so navalili na Afriko.

Tudi Pussyfoot Johnson se nahaja na robu Sahare, a ne namerava vpriporiti suhaške kampanje.

Alžir, Alžirija, 25. marca. — Afriški kontinent je priča neobičajne ameriške invazije. To ugotovilo nima nobenega stika z dejstvom, da je prišel iz Anglije znani Johnson, da se odpočije od naporov svoje suhaške kampanje, temveč se tiče kino-igralske ter operatorjeve, ki so naenkrat navalili na deželo kot navalni roj kobilice. Vsi so prišli iz New Yorka in nikdo ni vedel za drugega, kam je namenjen.

Kino-operatorji in igralci rijo posebno prijatelji med seboj ter si ne pripovedujejo, kam so namenjeni in kaj nameravajo vpriporiti. Kljub temu pa se jih je zbrala sedaj tukaj lepa množica, ki zastopa različna ameriška kino-podjetja.

Kot revolucije se gibljejo tudi ekspedicijske kino-igralske in skrivnostne načine. Pred tremi leti so bile vse te ekspedicijske namene v Zapadno Indijo in Južno Ameriko. V naslednjem letu jih je našel človek v Južnem morju, sedaj pa so v Afriki. Prihodnje leto pa se bodo mogoče vsi zbrali na daljnem iztoku.

Vsi oni, ki so prišli v Alžir, so se napotili v Biskro, znano zimsko letovišče, ki stoji na robu Sahare. Celo Pussyfoot John se muči tam, kajti čuden slučaj je hotel, da je nalezl na moko vreme, ko se je izkreal tukaj ter hitro odpotoval naprej v Biskro, da najde tam sušo in gorko sonce. V Biskri ne namerava vpriporiti nikake suhaške kampanje, kajti Sahara je samaposebi že dosti suha.

Zdravje Mr. Johnsona se je izboljšalo. Prvi obisk pri ameriški konzulu je pokazal, da nosi stekleno oko v jamic, katero so napravili hudomušni angleški dijak, ki jih je skušal pridobiti za stvar suše. Pro drugim obisku pa je bil že brez steklenega očesa, ki je padlo ven ter se razbilo. Nato je odšel v Biskro, da si ogleda plesoče dekle.

Če si je omislil Johnson drugo čko predno je šel obiskata deklice v njih ulici, je seveda stvar ugibanja. Vsak kino-človek, ki se muči sedaj v severni Afriki, je slikal te deklice, ki znajo tako lepo plesati. Nekateri so jih "ustrelili" po ulicah Biskre, dočim so jih drugi odvedli ven v puščavo. Vsi pa so morali plačati visoke svote, če so jih hoteli dobiti na filme. Ashton jih je slikal zunaj na puščavi, a je imel veliko težkoč, ko je skušal omejiti drznost njih kretanj, kajti bal se je, da

ne bo ustregel svojim delodajalcem, ki so zvezani z novim miselnim gibanjem, v katerem so zastopane številne cerkve.

Smith od Fox News potuje po Afriki s svojo ženo, ki mu služi kot tolmač. Njeni stariši so bili rojeni v Franciji in ona govori francoski, dočim razume na komaj dvanajst besed. Skupaj sta šla v puščavo ter splezala tudi na Džurdžura gorovje in tam je napravil Smith številne slike, ki kažejo domačine pri izvrševanju njih primitivnih industrij. Smith je stal pri svojem stroju ter vrtil, dočim je stala žena pri strani ter podila vstran domačine, ki so hoteli pribliziti. Včasih se je kak domačin razjezil in Smith je vprašal ženo:

— Kaj pravi?
— Noče da bi ga stikal, — je prevedla žena.

— Reci mu, naj govori ameriški, če hoče govoriti z menoj.

Na svojih potovanjih zadenejo Amerikanci le na maloštevilne tekmece iz drugih narodov, kajti v drugih deželah je kinematografska umetnost šele v povojih.

Omejitev prometa v avstrijski republiki.

Omejujemo do preklica radi popolnoma nezadostne dobave premoga in trajajočega nakopičenja blaga za progo Dunaj-Ehrenhausen in v prevozu preko te progo tovorni promet na prevoz naslednjih transportov, oziroma blaga, in sicer: 1. Osoppo (iz Avstrije) v Italijo se vračajoči vojni material in Polonia (na Poljsko) v Avstrijo; 2. Predmete, navedene v seznamu blagovnih potrebščin pod točko 1. a in b; od 3. b premog, koks, brikete, dva za kurjavo; od 3. c žoto in bencin; točko 5. posodje za blago, ki se sme prevažati; točko 6. (živilska krmila); 34. (železniško upravno blago) in točko 38. (streljivo in razstreljivo ter municija za rudokope); 3. Prost je tovorni promet v vozovnih nakladah za Italijo preko Logateca, oziroma preko južne železnice, Beljaka-Tržiča vključno vozovnih naklad za Beljak loco, ki so določene po propremljenju za Italijo; nadalje je popolnoma prost celotni tovorni promet s Čehoslovaško. V namembno postajo se odpošlje lahko že sprejeto in na poti se nahajajoče blago. Popolnoma ukinjeno je sprejemanje blaga za Leibnitz loco in Ehrenhausen loco. Prosta se samo živila, izvzemši transportov soli, naslovljenih na te postaje, da se odpravijo naprej v Jugoslavijo; potem premog in drva za kurjavo.

Za postajo Matzleinsdorf so dovoljene slej ko prej od blaga, ki sam ubil, kar pa ima zdravega, dočim samo one pošiljke, ki morajo priti v Matzleinsdorf po južni železnici; izvzet je premog, ki dojde lahko v Matzleinsdorf brez ozira na izvoz.

Za promet za Jugoslavijo v prevozu preko proge Dunaj-Ehrenhausen, veljajo omejitve, izdane v prejšnjih točkah za progo z določbo, da je popolnoma ukinjeno rovo sprejemanje pošiljatev soli za Jugoslavijo, nadalje tovorni promet za Maribor loco in za postaje vzhodno Brežje.

Izvezte so od zadnje omejitve zdinole naslednje pošiljke: prenog, pošiljke mineralnega olja iz Poljske v Jugoslavijo za "Danico", Bosanski Brod, selitve, železniško upravno blago in razstreljivo za rudokope. V kolikor je dovoljen v smislu predloženih določil prevoz prevar označenega blaga na in preko Dunaj-Ehrenhausen, se ga sme brez drugega sprejemati in odpošljati. Sicer je pa začasno izključen prevoz blaga, izvzemši onega, ki se nahaja že na poti.

Beneš o Rusiji.

Čehoslovaški zunanji minister je imel v zunanjem odseku znamenit govor, ne zato znamenit, ker je za demokratično-mislečega človeka v letu 1920 povedal kaj senzacionalnovog, ampak ker ga je gonovil čehoslovaški minister za zunanje zadeve, modern državnik, ki ne presoja smeri zunanje politike s šablonskega ali reakcionarnega stališča. Dr. Beneš je odločen protivnik starega, meglenega romantičnega slovanofilstva, ki ni imelo smisla za sočasne, gospodarske in politične razmere v Rusiji. Caristično, svetu zaprtu Rusijo smo premalo poznali in zato smo se v upih napro varali. Demokratična Rusija v svetoavni borbi ne bi bila prepada in Jugosloveni bi imeli danes v taki zmagoviti Rusiji močno oporo; ententa ne bi z nami mogla igrati slepe miši. Tudi v bodočnosti bodo druge slovanske države mogle iskati zanesljivo oporo edine in obnovljeni Rusiji, pa ne v kaki nemogoči, caristični Rusiji, ampak v resnično demokratični Rusiji. Danes se demokratičen ravnotako zlorablja kakor jugoslovanstvo. Ni vsak demokrat, kdor se za demokratsko proglašja, ni vsak odlični Jugoslovan v političnem smislu, kdor se danes trka na jugoslovanke prsi, kakor ni še kdo zato junak, ker v varni družbi kliče na korajžje in si za klobuk daje krivce. Tako tudi niso vsi pravi klicarji demokratične Rusije, ki se za take izdajajo.

Dr. Beneš vidi to in proglašja kot smernico čehoslovaške zunanje politike napram Rusiji: Naša zunanja politika bo šla tisto pot, ki jo je hodila do danes, pot politike, ki bo nevtralna napram vsem notranjim ruskim problemom in ki bo v polnem soglasju z vsemi našimi saveznicami na zapadu navezala stike z gospodarskimi elementi posameznih delov Rusije.

Naša slovanska politika, je dejal dr. Beneš, bo temeljila tudi na tem, da se bomo ravnotako morali sporazumeti s Poljaki ne učiti gospodarskega in političnega sodelovanja z njimi. Dr. Beneš računa z realnimi dejstvi in ta dejstva so: Razni narodi, ki so živeli prej v centralistični Veliki Rusiji, hočejo samostojno državno življenje, kakor so hrepeli po lastni državnosti narodi avstro-ogrške monarhije. — Ne dvomo, da bi bile manjše obrobne države voljne, stepti z Rusijo v zvezno državo, kadar jim bo zagotovljen svoboden kulturni in gospodarski razvoj, kjer bodo videli, da se v Rusiji ne more več povrniti absolutistični režim carizma in se ubije boljševiški teror. Dokler pa so te države videli, da se v Rusiji ne more več povrniti absolutistični režim carizma in se ubije boljševiški teror. Dokler pa so te države videli, da se v Rusiji ne more več povrniti absolutistični režim carizma in se ubije boljševiški teror.

Postojanka Andrews za severno Mongolsko je bilo mesto Urga, ki je središče Kalka plemen ter sveto mesto živega Bude. Da sta dospela tja, sta se Andrews in njegova žena vozila 700 milj preko Gobi puščave, počenši od kitajskega zidu. Karavana kamel je odšla naprej z znanstvenimi pripomočki.

Andrews pravi, da bo pri bodočih azijskih ekspedicijah bolj obilno rabil avtomobil. Pretežna večina Gobi puščave je namreč ravna in porasla s travo ter je mogoče potovati v vsaki smeri brez ceste ali steze. Pot, po kateri sta šla v Urgo, je šla po stari karavanski cesti, katero so stari Mongoli skozi stoletja in po ka-

dolgo trajale. Boljševizem s svojimi pretiranim programom se bo sam ubil, kar pa ima zdravega, do ostalo in prešlo na vse narode, prej ali slej.

Vsak centralizem vsebuje neke vrste nasilje, rodi nezadovoljnost in zadržuje v razvoju velik del narodove sile, ki se hoče in mora izživeti v samoupravi. Centralizem je nasprotnik demokratizma in, navidezno idealen, je vendar dinamit za državo zlasti za velike države.

Doživljaji naravoslovca v azijskih divjinah.

Roy Chapman Andrews je eden izmed maloštevilnih mož, ki delajo sedaj v resnici to, o čemur so sanjali v mladsti. Sklenil je, da bo naravoslovec, da bo raziskoval skrivne prostore sveta, da bo spal pod zvezdami ter lovil divje živali, ne v namenu, da jih ubije, temveč da obogati z njih pomočjo človeško vedo. Ker je napravil tak načrt za svoje življenje, ni pustil da bi ga zdrobilo stroj, ki uniči večino mladeniških ambicij in ki izpremeni pesnike v okusalec čaj, slednje v državne uradnike.

V starosti devetih let je nagajal Andrews svojega prvega ptičja ter započel s tem zbirko, ki se je nahajala sedaj v newyorskem naravoslovnem muzeju. V šoli se je zanimal izključno za naravoslovje. Pаметen oče mu je pustil ravnati po lastni glavi, mu dal puško ter dovolil, da nosi domov ptiče. Pozneje se je posvetil izključno študiju zoologije.

Danes je pomožni kurator ameriškega muzeja za naravoslovje, a v muzeju ga je le redkokedaj najti. Izgine ter se vrne čez leto dni ali tako z novo zbirko, katero uređi, nakar se zopet pođia na pot.

To se vrši sedaj že dvanajst let. V južnem morju je lovil kite ter prodl v Korejo globlje kot kateri drugi beli človek. Leta 1913 je prepotoval 6000 milj skozi severna vodovja ter delal za vlado filme o življenju morskih psov. Leta 1916 in 1917 je prepotoval južno Kitajsko in Tibet ter našel marsikaj zanimivega. Glavni predmet pa mu je ušel, namreč modri tiger Fučova, katerega ime unjoje domačini "velikega nevidnega". Modri tiger v resnici obstaja. Neki zaupanja vredni misijonar ga je videl, ko je odlašal otroke iz neke vasi. Nekega dne se bo vrnil Andrews s kožo modrega tigra ter smo prepričani, da ne bo ostalo le pri obljubi.

Azijska ekspedicijska teta 1916—1917 je bila obnem ženitovansko potovanje. Njegova mlada žena je strastna fotografinja, ki je znanstveno proučevala to umetnost v Evropi. S svojimi dragocenimi kamerami ter temno kamero, katero se da zganiti skupaj, je prepotovala s možem 25.000 milj na njegovi prvi ekspediciji po Aziji. Bila je očiteljni fotograf, ter napravila veliko številno barvnih slik v gorah Junana, južno od Tibeta.

Glede bogastva Azije z ozirom na zoologijo je rekel Andrews: — Lahko bi hodil tja vsako leto, dokler bi ne postal star sto let, a celo v tem slučaju bi bila oškrabljenja šele površina. Azija je čudovito polje za naravoslovca. Ni le zibelka človeka, temveč sem tam tudi videl izvor številnih sesaveev, katere se je v preteklosti smatralo za bistveno ameriške ali evropske. Za zoologa je Azija srce vseh stvari.

Postojanka Andrews za severno Mongolsko je bilo mesto Urga, ki je središče Kalka plemen ter sveto mesto živega Bude. Da sta dospela tja, sta se Andrews in njegova žena vozila 700 milj preko Gobi puščave, počenši od kitajskega zidu. Karavana kamel je odšla naprej z znanstvenimi pripomočki.

Andrews pravi, da bo pri bodočih azijskih ekspedicijah bolj obilno rabil avtomobil. Pretežna večina Gobi puščave je namreč ravna in porasla s travo ter je mogoče potovati v vsaki smeri brez ceste ali steze. Pot, po kateri sta šla v Urgo, je šla po stari karavanski cesti, katero so stari Mongoli skozi stoletja in po ka-

teri so se tudi pomikali proti zapadu vojniki Džingis-Kana.

Na poti je Andrews zasledil čredo gazel ter sklenil vpriporiti nanjo lov z avtomobilom, da vidi, kako hitro gazela teče. Odpodil je od črede eno gazelo ter jo pričel zasledovati. Dognal je, da beži gazela v prvi milj bega z naglico šestdeset milj na uro, da pa pride nato polagoma na 35 milj na uro. Zasledoval je dotično gazelo preko razdalje dvajsetih milj, nakar je gazelo padla ter se udala.

Ob neki drugi priliki je podil volka z avtomobilom in ko je volk spoznal, da ne more uti, je skočil na avtomobil. Andrews ga je ustrelil ter mu zlomil hrbet, a razjarjena žival se je vedno oprilemala avtomobila.

Z mongolskimi domačini ni imel raziskovalec nikakih težkoč z izjemo par duhovnikov, a njegovi doživljaji z mongolskimi psi bi skoro oropali muzej zvestega raziskovalca in njegove žene, če bi ne bila ta žena toliko previdna, da je spala le z enim očesom. Ti psi, ki so sorodni tibetanskim psom, izgledajo kot novofundlandski ter so napol tako visoki kot volkovi, a tako drzni in krvoločni, da se jih volkovi ne upajo na pasti, razven če so v veliki večini. Ti psi so tembolj nevarni, ker se preživljajo s človeškim mesom. To pa je posledica lepe navade Mongolov v Urgi, da mečejo svoje mrtvece izven mesta, kjer jih požro psi, volkovi in kruglji. Ko se približa človek "svetemu" mestu, vidi ravnino naokrog posejano s človeškimi kostmi. Mongoli so prepričani, da so mrtveci nečisti in da se jih človek ne sme dotakniti.

V neki noči smo kampilali v bližini nekega samostana lamov, — pravi Andrews. — Psi so se plazili naokrog, a mi si nismo mogli misliti, da so tako nevarni. Jaz sem bil izmučen ter sem trdno zaspal, a moja žena je le dremaal. Naenkrat pa je zakričala. Stirinajst psov se je zbralo v tolpo in ta se je zaletela proti nam. Tolpa je imela voditelja kot ga imajo volkovi. Spoznal sem takoj, ko sem se prebudil, da so njih rameni vse prej kot prijazni. Treba je bilo uporabiti strelsko izurjenost, ki sem jo imel. Moja puška je ležala poleg mene. Zagrabil sem jo ter ustrelil. Na srečo sem takoj usmrtil vodnika in ko se je zvrnil ta, sem ustrelil še druge dva. Ostali psi so se ustavili, da raztrgajo in požro padle tri tovariše. Med tem časom sem dobil v roke še ostale puške, s katerimi sem pognal čredo v beg.

To je bil najbolj razburljiv doživljaj na celem potovanju, kajti Mongoli so dobri in prijazni ljudje, ki nečejo umoriti nič zalega.

Takozvani Lame ali duhovnikimenihi so prokletstvo Mongolske. Le v Urgi jih je nekako 15.000 ter so parasiiti in moralno degenirani. Ostali Mongoli pa so fini ljudje. Ker se družine lahko vzdržujejo s produkti zemlje ter z lovom, ne da nihče nič za denar. Glavna hrana obstaja iz koštrunovine ter pijača iz čaja. Mongoli ljubijo alkoholne pijače, a se jim le redkokedaj posreči dobiti jih. Trgovina obstaja v izmenjavni predmetov kot je bilo to v starih časih. Mongoli so strastni igralci ter dirkači. Neki Mongol je postal velik prijatelj raziskovalca, ko je slednji pustil, da je njegov konj zmagal v tekmi z avtomobilom. Če vas ima Mongol rad, vam bo dal vse, kar imate, posebno, če mu daste kos časa, stisnjenega v obliko opeke, s čemur mu boste bolj ugodili kot če ste mu dali sto dolarjev.

Raziskovalec in njegova žena sta tudi obiskala Velikega Lamo v Urgi, ki živi v lastni palači v posvečenem delu mesta. Našla sta v njem prijaznega starčka, ki je bil zelo ponosen na svoje šivalne stroje, gramofone ter druge moderne priprave, katere si nabavlja s pomočjo velikega ilustriranega kataloga. On ima tudi avtomobil, a ga uporablja le za o. do daje električne udarce članom svojega kabineta. Ti so že do skrajnosti siti tega športa, a njih pokoričina napram Velikemu Lami je tako velikanska, da se vedno pokore njegovim poveljem ter izpostavijo električnim udarcem.

Venčke ruskih narodnih pravljic.

Poslovenil Fran Pogačnik.

MORSKI CAR IN MODRA VASILINA

Živela sta car in carica. On je rad hodel na lov in streljal divjačino. Ko je nekak zopet lovil, vidi sedeti na hrastu mladega orla. Že hoče nanj ustreliti, kar ga orel zaprosi: "Ne streljaj me, car-gospodar! Vzemi me rajši s seboj, nekaj ti bom še potreben."

Car je mislil in mislil, naposled ga vpraša: "Čemu mi boš?" ter hoče zopet streljati.

Orel mu reče drugič: "Ne streljaj me, car-gospodar! Vzemi me rajši s seboj, nekaj ti bom še potreben."

Car je zopet mislil, a nikakor mu ni šlo v glavo, kako bi mu mogel biti orel potreben in hotel ga je v resnici ustreliti. Tu zavreči orel v tretje: "Ne streljaj me, car-gospodar! Vzemi me rajši s seboj, nekaj ti bom še potreben."

Carju se orel zamislil, vzame ga s seboj in krmi dve leti. — Orel je pojedel toliko, da je carju zmanjkalo živine; car ni imel niti ovce, niti krave več. Tedaj mu reče orel: "Izpusti me na prosto!"

Car ga je izpustil in orel je poskusil svoja krila, a ni mogel leteti. Prosil je carja: "Car-gospodar, krmiš si me dve leti, a sedaj kakor hočeš, krmi me še leto dni. Četudi moraš vzeti na posodo, krmi me le, sicer boš imel skodlo!"

Car je storil tako. Vse leto si je izposojeval živino in krnil orla, potem pa ga je izpustil na veselo svobodo.

Orel se je dvignil visoko, visoko, letal in letal, se spustil na zemljo in govoril: "No, car-gospodar, sedi sedaj name, poletiva skupaj!"

Car sede na ptico in že sta poletela. Čez nekaj časa priletita na kraj sinjega morja. Tu spusti orel carja s seboj. Car pade v morje in se zmoeči do kolena. Vendar mu orel ne da utoniti, vzame ga na krila in vpraša: "Car-gospodar, si se morda ustrašil?"

"Ustrašil sem se", odvrne car, "mislil sem, da utonem."

Zopet sta letela in dospela do drugega morja. Orel vrže carja s seboj sredi morja, car se zmoeči do pasa. Orel ga dvigne na krila in vpraša: "Car-gospodar, si se morda ustrašil?"

"Ustrašil sem se", odvrne car, "toda mislil sem le, če da Bog, me morda izvlečeš."

Letela sta dalje in priletela do tretjega morja. Orel strese carja, ki pade v globine in se zmoeči že do vratu. Toda orel ga vzame tudi v tretje na krila in ga vpraša: "Car-gospodar, neniara si se ustrašil?"

"Ustrašil sem se", pravi car, "a vendar sem si mislil, morda me bo izvlečeš iz vode!"

"Tako, car-gospodar, sedaj si izkusil, kaj je smrtni strah! To ti je bilo plačilo za staro in prošilo. Ali še pomniš, kako sem sedel na dobu in si me hotel ustreliti? Trikrat si skušal streljati, a jaz sem te neprestano prosil in mislil, da me mogoče ne pogubiš, mogoče se me umisliš in vzameš s seboj!"

Nato sta poletela proti deveti deželi. Letela sta dolgo, dolgo. Orel reče: "Poglej, car-gospodar, kaj je nad nama ter kaj pod nama!"

Car pogleda in odgovori: "Nad nama se razprostira nebo, pod nama leži zemlja."

"Poglej še, kaj je na desni in kaj na levi strani!"

"Na desni leži prosto polje, na levi stoji hiša."

"Poletiva tja", pravi orel, "tam živi moja mlajša sestra."

Spustita se naravnost na dvorišče. Sestra jima stopi naproti, sprejme svojega brata in ga posadi za hrastovo mizo, a na carja se niti ne ozre. Pusti ga na dvorišču, spusti brze pse in jih nahuče je nanj.

Orel se zelo razsrdi, skoči iz mize, zgrabi carja in poleti žnjim dalje. Ko sta tako letela, veli carju: "Poglej, kaj je za nama!"

Car se obrne, pogleda in odvrne: "Za nama je rdeča hiša."

Orel mu pojasni: "Tu gori hiša moje mlajše sestre, ker te ni sprejela, nego mahčevala pse nate."

Letela sta dalje in orel vpraša vnovič: "Poglej, car-gospodar,

kaj je nad in kaj pod nama!"

"Nad nama nebo, pod nama zemlja."

"Poglej, kaj je na desni, kaj na levi!"

"Na desni se razprostira čisto polje, na levi stoji hiša."

"Tam živi moja srednja sestra; poletiva k njej v gosti."

Spustita se na široko dvorišče. Srednja sestra sprejme brata, posadi ga za mizo, a car je ostal na dvorišču; celo hrze pse je mahčevala srednja sestra nanj.

Orel se razsrdi, skoči iz mize, zgrabi carja in poleti z njim dalje. Ko sta letela, veli orel: "Car-gospodar, pogledaj, kaj je za nama!"

Car se obrne in vidi za seboj rdečo hišo.

"Tu gori hiša moje srednje sestre", odvrne orel, "sedaj pa poletiva tja, kjer biva moja mati in moja najstarejša sestra."

Poletela sta tja: Kakor sta se mati in najstarejša sestra orla razveselili, vendar sta sprejeli tudi carja s častjo in ljubeznivostjo.

"No, car-gospodar", pravi orel, "odpočij si pri mas, potem pa ti dam ladjo in plačam vse, kar sem povzvil pri tebi, a nato se vrni z Bogom domov."

Dal je carju ladjo in dve skrinjici, prva je bila rdeča, druga zelena, ter mu povedal: "Pazi in ne odpiraj skrinjice, dokler ne prideš domov. Rdečo skrinjico odpiši na dvorišču zadaj, zeleno na dvorišču spredaj!"

Car vzame skrinjici, se poslovil z orlom in odpluje na sinje morje. Dospo do neznanega otoka, kjer se ladja vstavi. Stopi na breg, se domisi skrinjice in začne preiskavati, kaj neki mora biti v njih in zakaj mu jih je prej prepovedal odpreti. Mislil je in mislil, ni se mogel premagati, mučilo ga je spoznati. Vzame rdečo skrinjico, postavi jo na zemljo in odpre. Iz skrinjice pride toliko različne živine, da je z očmi ne pregledaš in da je dobila komaj mesta na otoku.

Ko car to vidi, se pokesa, zaplaka in izpregovori: "Kaj naj storim sedaj, kako naj zopet zberem vse čredo v to malo skrinjico?"

Tedaj zagleda človeka, ki je stopil iz vode, prišel k njemu ter ga ogovoril: "Čemu tako bridko plačeš, car-gospodar?"

"Kako bi ne plakal", odvrne car, "kako naj zberem vso to veliko čredo v to majceno skrinjico?"

"Naj bo. Jaz odpomotev tvojemu gorju, zberem ti čredo, toda pod pogojem, da mi daš, česar doma ne poznaš."

Car pomisli: "Česa bi doma ne poznal! Zdi se mi, da vse." Tako premislil in pritrudi: "Zberi čredo, dam ti, česar ne poznam!"

Človek mu zbere v skrinjico vso živino, a car sede na ladjo in odpluje proti domu.

Ko je dospel domov, tedaj žele izve, da se mu je rodil sin-carjevič. Začel ga je poljubovati in objemati, poleg tega pa je stočil solze.

"Car-gospodar", ga vpraša carica, "povej, zakaj točis grenke solze?"

"Od radosti", pravi, ker se je bal povedati resnico, da mora dete oddati.

Potem gre zadaj na dvorišče in odpre rdečo skrinjico. Iz nje pride voli in krave, ovce in ovni, vse živine je bilo dovolj, vsi hlevi in vse staje so bile polne.

Gre tudi spredaj na dvorišče in odpre zeleno skrinjico. Pred njim se pojavi krasen in veličasten vrh. Drevesa vseh vrst so bila tu. Car se je tako vradostil, da je pozabil oddati sina.

(Konec prihodnjic.)

Agronomski fakulteta v Belgradu

V Belgradu se že vrše priprave za osnovo agronomске fakultete na belgradskem vnašilišču. Fakulteta se bo otvorila le letos; predavali bodo jugoslovanski in ameriški strokovnjaki.

Veliki šupus

torontalske tamiške šupuske dr. Bogdanov je podal ostavko radi premene vlade.

O razmerah v Rusiji.

Liberalni angleški časopis "Manchester Guardian" je poslal svojega posebnega korepondenta v Moskvo. List priobčuje zdaj vrsto pisem, v katerih njegov korepondent opisuje razmere v Rusiji po svojih vtisih. Direktnih poročil iz Rusije ne dobimo, zato priobčujemo posnetek tega poročila, ki ga je sicer podal meščanski časnikar, a vendar dokazuje, da so bajke o ruskih boljševiških grozotah res bajke, in podajajo vsaj nekaj pojasnili. V svojih zadnjih pisnih orisih razmere med drugim tako-le:

V začetku revolucije se ni slišalo na petrograjskih cestah nobena druga godba, kakor "Internacionala", "Marseljeza" in še nekaj drugih komunističnih pesmi. Končno je marseljeza popolnoma prenehala; in to vsled vodno večjega sovraštva Francije napram ruski revoluciji. Zadnjic ko sem bil v Moskvi, sem vsako noč slišal očeta, ki je zibal svojega otroka in pel kot vspavanko melodijo "Internacionala".

Ko je iz rdeče garde polagoma vzrasla rdeča armada, so prišle poleg "Marseljeze" in "Internacionala" tudi še druge melodije v repertoar revolucionarnih pesmi. To so povečini stare dobro znane ruske melodije. Danes marširajo moskovski vojaki k paradi pod taktom starih vojaških pesmi, ki so jih pele cesarske čete na južni fronti pred revolucijo. Iste melodije, ki so leta 1916 navduševale vojake Brusilova, navdušujejo danes tudi vojake rdeče armade.

To le za razvoj ruske revolucije karakteristično. Med tem ko je prej veljal upor proti sovjetu samo za upor proti boljševikom, se sedaj smatra za upor proti naciji. Sovjetska Rusija se doživlja ujedinijuje v eno samo nacijo. Pred in med vojno sploh ni bilo ruske nacionalne zavesti, s kakršno se je mogle ponasiti nekatere druge države. Skoro nihče ni takrat vedel, Zakaj se bojuje, in bili so celo ljudje, ki so ves čas mislili, da se Rusija bojuje na napačni strani.

Ta stara malomarnost glede na nacionalno zavest je vedno pristna nasprotnikom revolucije, ki intrigujejo v različnih svetovnih mestih — in so vsak čas pripravljeni prodajati svoj narod celo Japoncem. Taki ljudje torej ne morejo biti pravi reprezentanti Rusije. Teh je treba iskati samo v srednji Rusiji, v Moskvi. Tukaj je zbrana vsa ruska moč in ves ruski duh, ki bo gotovo rešil Rusijo iz današnjega težavnega položaja. Boljševik Stalin, intimni drug Lenina, razlaga zmago nad Denikinom in Kolčakom tako-le: Zmaga Denikina ali Kolčaka bi prinesla Rusiji izgubo samostojnosti, ker bi si Rusijo gospo larsko in politično podjarmili francoski in angleški kapitalisti. Vlade Kolčaka in Denikina so bile najnepopularnejše vlade, sovjetska vlada pa je edina popularna, ker je tudi edina nacionalna vlada.

Lahko si sedaj mislimo, da posledice blokade zadenejo ne samo eno, temveč vse politične stranke in vsak dan se ruski narod tem temnejše in intimirne spaja v skupni horbi za obstoj. Čas je že torej, da izgine s sveta znana bajka o peščici morilcev in razbojnikov, ki z najstrašnejšim teorijem vzdržuje svoje oblast.

Število zdravnikov v Rusiji je zelo veliko. Pravijo, da ni še nobena vlada tako popirala zdravnikov kakor sedanja. Žal se zadržila dobivajo le potom kontribande, katero je organizirala vlada sama. Eden izmed voditeljev komisarijata za higijeno je znan zdravnik P. Lazarev, ki je nastavljen pri Roentzenovem inštitutu in se peča z iznajdbami potrebnih surogatov za olajšanje blokade. Drug zdravnik, g. N. G. Vreiburg (ki je spisal znano knjigo o socialni higijeni), je bil za časa carskega režima deželni svetnik in je definitivno odklonil predlog kontrarevolucionarcev, ker so mu boljševiki dali priliko uresničiti načrt njegovega življenja. Isto stališče kot zdravnik so zavzeli ljudje skoro vseh drugih poklicev. Tako se je v Rusiji prvič po letu 1914 zopet izvršila koncentracija vseh moči.

Po petrograjskih cestah patrolira ženska policija. V uradih namoestajejo ženske moči moške. Sicer pa ni oddelka v industriji, ki ne bi trpel vsled pomanjkanja delavskih moči. Da bi se odstranilo ta nedostatek, delajo delavce čez čas.

Reakejja polagoma izginja. Priča temu je vedno boljša in strožja disciplina. Vsa pravijo, da ima Rusija sedaj veliko boljše armado kakor je bilo ona za časa Livova, Miljukova in Kerenskoga. Ruski emigranti pa nemorejo jasno soditi, o sedajšnjih razmerah v Rusiji, ker so odrezani od Rusije in dobivajo iz domovine le nezanesljiva poročila. Ti, ki so ostali doma, ostro obsojajo emigrante in ironično vprašujejo, če peščica emigrantov resnično misli, da bo dovedla sedanjo Rusijo do poloma s svojim napačnim naziranjem o silah, ki so se zdaj uveljavile v Rusiji. Argumentacije ruskih buržoaznih emigrantov so le postranski pogled. Glavno in odločilno dejstvo pa je, da se je ves ruski narod zbral okrog sedanje centralne ruske vlade.

Omenjeno je že, da se slišijo po cestah stare vojaške pesmi. Navedlo bi se lahko še druge primere napol nezavedne nacionalizacije ruske revolucije. Veliko stvari je bilo ta čas že nacionaliziranih v Rusiji, sedaj pa se opaža nacionalizacija revolucije same. Ruska revolucija dobiva boljbolj lice čisto ruskega značaja in revolucionarni govorniki so začeli nđarjati na patrijotične strune. Trocki, Lenin in Kalinin, predsednik velike ruske eksekutivne zbornice, ruskega parlamenta, vsi povdarjajo v svojih govorih, da so dobri Rusi in patrijoti.

Najndnejši pojav pa je lojalnost in zvestoba, s katero častniki starega režima služijo sovjetski vladi. To je malone ponovitev zgodovine francoske revolucionarne armade. Veliko teh častnikov si je vstvarilo že sijajno karijero, kakor n. pr. polkovnik Gettis, ki je sedaj vrhovni poveljnik na vzhodu in je organiziral arhangelsko vojsko. Boril se je že na juga kot generalissimus proti Denikinu. On je bil tudi tisti, ki je uničil poiskus Judeniča zavzeti Petrograd.

Kaka zvestoba do vlade navdaja rdečo armado, o tem naj govori sledeče vprašanje: Dva stari generala, Nikolajev in Stankevič, sta bila njeta in rajše sta imela smrt, kakor da bi izgubila rdečo armado. General Nikolajev je bil njet in usmrčen od belih na petrograjski fronti. General Stankevič, stari carski general, je bil kratak čas antirevolucionar, potem pa je postal voditelj rdečih čet. Kot tak je bil njet od Denikina in je odločno zavrnil predlog vstopiti v belo armado, vsled česar ga je Denikin zaukazal obesiti. Ko so rdeči zopet zavzeli Orel, so našli njegovo gomilo. Ljudje pa, ki so bili navzoči pri občenju, se povedali, da si je sam dal vrv okrog vratu, rekoč: "Šušil sem v rdeči armadi in znam pomagati sam sebi". Bil je starček, star 62 let. Boljševiki so izkopali truplo in je pred kratkim z velikimi častmi zagrebano na Rdečem trgu v Moskvi.

In ta veličastni pogreb starega carskega generala je značilno znamenje za razvoj, ki se sedaj vrši v Rusiji glede na razmere med boljševiki in prejšnjimi njihovimi nasprotniki.

Rusija potrebuje surovina, — pravi Lenin. — Zdi se nam, da je ruska sovjetska vlada največja surovina, kar jih je najti kje. (Columbia Record.)

Palmer pravi, da so čene mesa padle v zadnjih trih mesecih. Če bodo padle še tako nrglice kot padajo sedaj, bomo dospeli do normalnih cen v 822 letih.

Rusi v Jugoslaviji.

Pod tem zaglavjem piše "Slov. Narod".

Boljševiški val, ki je preplaval celo Rusijo, je prisilil tudi tiste nasprotnike boljševizma, ki so se zatekli ob obalo Črnega morja, da iščejo zavetja izven svoje domovine. Razumljivo je, da so se obrnili pre vsem na vlade bratskih slovanskih držav s prošnjo za sprejem. Naša vlada se je tej prošnji drage voje odzvala in je sprejela par tisoč ruskih beguncev, ki jih porazdeli po raznih pokrajinah države. Tako jih pride tudi precejšnje število v Ljubljano in ostalo Slovenijo. Nepotrebno je naglašati, da jih sprejemamo kot dobrodošle goste, kot zastopnike bratskega naroda, ki so brez doma in strehe. Ne vprašamo, koliko od njih je mogoče zaslužilo to usodo, ne briga nas, če ni kdo med njimi, ki je pod carskim režimom preganjal hedolžne s doma in tirale celo rodbine v sibirske stepe. Če bi se razmere v Rusiji spremenile in bi nas prosili gostoljubja begunci iz krogov boljševiške Rusije, bi ravnali ravno tako, kakor ravnamo danes. Nismo pozabili, da se je dvignila cela Rusija, počeni od najvišjih krogov do najnižjih, ko je hotela leta 1914. Avstrija streti Srbijo, in smo si svesti, da takrat ni posegla Rusija vmes, bi jugoslovanski problem čakal še danes rešitve in mi bi bili zasluženi bolj kot kdaj prej, z namni pa mogoče tudi Srbija pod avstrijskim žezlom.

Prav tako smo prepričani, da niso mogle zatrei boljševiške ideje v Rusiji onih mogočnih bratskih čustev za ostalo Slovanstvo, ki so bila nam, posebno avstrijskim Slovincem, najjačja moralna opora zadnjih 50 let. Prav tako smo globoko prepričani, da zadnja beseda o svetovni vojni in s tem o usodi nas Slovanov ni izpregovorjena, predno ne položijo Rusija pred entente svojega računa. Takrat pa se bo pokazalo, da bratska kri ni voda in da ni izumrla ideja vavoslovanske vzajemnosti.

Ne pozabimo: zastopniki Rusije, ki jih vidimo med nami, niso oni carski mogotci, ki jih je ločil družabni prepad od ruskega naroda. Zadnja leta so jim odprla oči, spoznali so grehe starega režima in z globoko ljubeznijo govorijo o moči in žilavosti ruskega naroda ter z globokim čustvom govorijo o bodočnosti svoje domovine. In naposled vendar ljubijo ti in oni, knezi in boljševiki, svojo majko Rusijo, na tem polju se bodo prej ali slej našli!

Do tedaj pa dobrodošli med nami!

Aeroplani in Afrikanci.

Aeroplan, ki leti pozraku, se vedno obrne nase pozornost skoraj vsakega človeka v velikih ameriških mestih in po deželi. Kakšen utis mora šele napraviti ta človeški ptič na domačine afriške diangule! Lahko st predstavljamo njih strah in njih začudenje. Res, lahko si to predstavljamo, a v resnici je stvar popolnoma drugačna.

Leo Walmsley, ki je dosti letal preko Afrike, pravi, da se letalce pogosto vprašuje, kakšen učinek ima aeroplan na prebivalce črnega kontinenta, človeške in druge. V tem oziru pravi on: — Jaz osebno sem bil zelo presenečen, ko sem videl, da so se domačini, z izjemo majhne radevdnosti v pričetku, kmalu navlekali tega majnevečjega produkta civilizacije. Potem ko smo letali čeli tečen iz Mbuji, naše prve postaje ob vzhodju Kilimandžars, sem videl, kako je neki aeroplan letel nad sprovedom 600 nosilcev in mi: čemu teh se ni zdele vredno ozreti se nazaj. Ti domačini so enostavno smatrali

Kaj pravi Blasco Ibanez o Ameriki.

Poroča Arthur Livingstone.

Blasco Ibanez je ravno odhajal iz svojega hotela v Washington, kjer je dobil naslov doktorja na George Washington vseučilišču ter napravil dosti oficijelnih obiskov pod vodstvom Mr. John Hays Hammondsa, s čemur je dodal novo breme svoji slabi prebavi, ki je posledica štirih mesecev resnične ameriške gostoljubnosti.

— Spisal bom več knjig glede Združenih držav, — mi je rekel v svoji nagli španščini, — a ne kot potovalec, temveč kot novelist. Najprvo pojdem v Mehiko ter se bom nato vrnil v Evropo, da pridem zopet do sapa. O New Yorku bom govoril najprvo v svojem "Kamelcenskem mestu", kjer se bo New York pokazal v vsej raznolikosti velike metropole. Vsi veliki narodi imajo kosmopolis, takozvano okno v svet. V starem Rimu je bilo najti Grke in Karfažane, Egiptčane, Žide in Perzijce ter tudi nekaj resničnih Rimljanov. Tu v New Yorku imate Špance in Italijane, orientalece in Evropejce ter tudi nekaj Amerikaneev. To dela žalno mešanico življenja in jaz bom skušal to življenje raztolmačiti.

— Kaj pa je pravzaprav Amerika? To je neva žetca, v katero prinašajo Evropejci različnih narodnosti svoja življenja in svojo kulturo. Zdi se mi kot dež, ki pada na morje. Morje popije kaplje in slednje postane del morja. Morje pa je potem nekaj različnega, nekaj novega. V vsi veliki Ameriki se absorbira evropske elemente. Postanejo Amerikanci. V globljem smislu pa je najti več različnih vrst Amerikaneev. Raditega pa je tudi vaša dežela tako močna in radi tega bo v bodočem stoletju vodila svet, ne le s svojo močjo in industrijo, temveč tudi s svojo umetnostjo in znanostjo, zorej v stvarih, v katerih je bila dosedaj vodilna Evropa. Vidite, ti različni toki narodnih in plemenskih dedščin bodo prišli na dan v novih oblikah, z vso lepoto, katero so imeli v Evropi in z vso novostjo in originalnostjo, katero so si pridobili v Ameriki.

— Nisem mnenje, da bi bilo večini evropskih pisateljev lahko razumeti Združene države. Številni teh žive v stari Evropi od starih sanj in starih idej. Mlada Amerika jih ne bo razumela in tudi oni ne bodo razumeli Amerike.

— Amerika pa je očividno razumela vas, — sem pripomnil. — Vaš uspeh tukaj je bil najbolj presenetljiva stvar v novejši literarni zgodovini. Kako pojasnite to?

— Sedaj lahko vidim, da ste Amerikaneev kot vsi ostali. Jaz nisem katolik, vendar pa lahko vidim strašno škodo, katero je povzročil protestantizem pri narodu, ki je vaš. Protestantizem je nacionalizem. Hoče vedeti vse, celo nepojasnljive skrivnosti. Zakaj sem imel uspeh v Ameriki? Koliko rib je v Hudson reki? Če bi mi stavili to vprašanje, bi vam odgovoril z dvema stvarmi: — Prvič, da ne vem in drugič, da me tudi prav nič ne briga. Če pa boste vprašali enega izmed vaših ljudi, kakšen odgovor boste dobili? V Hudson Riverrju je, počakajte malo, tisoč in dvesto milijonov, tristo in šestindeset tisoč in enoimpetdeset rib — ter pol.

— Zakaj pa bi ne ugrabili? — sem vstrajal jaz. — Vaš uspeh je zgodovinsko dejstvo in profesorji zgodovine bodo nekega dne to pogodili. Dobro bi bilo, če bi imeli že vnaprej kako avtoritativno mnenje. Najti je velike evropske pisatelje, ki so se izjavili v Združenih državah. Vi ste uspehi. Fogazzaro se je izjavil. D'Annunzio ni nič opravil in tudi Tolstoj ne.

— Nimate prav glede Tolstoja, — je rekel Blasco Ibanez. — Kamorkoli grem, najdem sledove Tolstoja. Ta upliv mora temeljiti na valu, katerega ste pozabili. O onih drugih imate sveda prava. Kako more pričakovati, da bi imeli v tej deželi kak upliv moške starih sistemov idej? Kdor hoče uspevati tukaj, mora vrjeti v napredek. Vrjeti morate v izpremembo, v revolucijo v najboljšem smislu besede. Biti morate tudi človekoljub. Viktor Hugo je bil vse to in vsled tega ga najdem povsod po Ameriki. Mislim, da mora nekaj takih stvari tičati tudi v nami. Vidite, jaz se čutim Amerikanecem v svojem življenjskem naziranjju. Mislim vsled tega, da me najdejo tudi Amerikanci sebi sorodni. Človekoljubni duh pa je temelj vsega tega. Človek mora biti prepričan, da je treba svet napraviti takim, da bo prijetno živeti v njem in da se ga bo tudi napravilo takim.

— Maeterlinck pa je našel zapad veliko bolj kulturnim kot pa iztok? — sem rekel jaz v naneun, da ga spravim v zadrego.

— Ne silite me k banalnostim, — je rekel Španee. — To ni vprašanje več ali manj kulture, temveč razlike v kulturi. Zadostno je, da držve različni deli tega velikanskega ozemlja Združenih držav skupaj ter ne skušajo oponašati koga drugega. Nebotičnik v New Yorku je naprimer naravno prilagojen k razmeram. Našel pa sem rebotičnike tudi v Chicagu ter v drugih mestih zapada. To je absurdnost. V teh mestih je dosti prostora na vse strani za razširjenje. Jaz pa se ne zanimam za afektacije in nenaravne stvari. — Če vzavete zapad iz iztoka kadar sta tako kot sta v resnici, dobite originalnost in razliko, ne pa superijornosti in inferijornosti.

— Maeterlinck pa pravi, — sem nadaljeval, — da ljudje v New Yorku enakajo pri juči, dočim oni v Detroitu zavživajo svojo juho s tišno plime, kadar udarja ob skale.

— Jaz v resnici ne vem, s kom se je Mr. Maeterlinck sestal v New Yorku, — je odvrnil Ibanez. — razven če so bili to reporterji, ki so si dovolili doviti.

aeroplan za nadaljni vzgled blaznosti belih ljudi.

Neštivilne množice divjih živali so še bolj brezbrizne in to najbrž raditega, ker jim nikdar ne pade v glavo, da bi se bale stvari, katere ne razumejo. V zaprtem avtomobilu je mogoče pripeljati se na razdaljo par jardov od črede gazel, ne da bi ena teh gazel kazala najmanjši znak strahu.

Rinoerose in slone pa je zelo lahko pognati v beg, če leti človek primerno nizko nad njimi in črede flamingov, žrjavov, storkelj in drugih ptic-selivk kažejo veliko vznemirjenje in to brez dvoma raditega, ker mislijo, da je aereo-

plan neka nova vrsta velikanškega orla.

Na drugi strani pa niso bili videti orli in krakutji, ki so pogosto leteli v veliki bližini stroja, posebau vznemirjeni. Ko sem se ob neki priliki izogibal viharju, sem zapazil tri krakutje, ki so bili zaposleni z isto stvarjo.

Skozi pol ure so se držali v razdalji 200 jardov od aeroplana in v veliki meri sem se moral zahvaliti ujim, da sem končno prišel v čist zrak.

Veliko neumnih je: če se pa kedaj koga išče, ni mogoče nikogar najti.

HITRA POMOČ

Oslablost valed pretrajnega dela, tadelomort, okoreli udobji in mišice, slaboten hrbet, pretajanje izirpahnje, temu je lahko hitro odpomoči s takojšnjo uporabo

PAIN-EXPELLERJA

"Prijetnja v potroci"

Drugi, ki so enkrat spoznalo njegovo zdravilno moč, ne bodo več brez njega. Samo en Pain-Expeller je, in v vaše varstvo je opozelja z naše tvorniške znamke

SIDROM

Če nima zdraviljek to tvorniške znamke, si pristen fu ga zavrinite. \$5 in 70 centov v vsak lekarnah ali pa po!

F. AD. RICHTER & Co., 336-366 Broadway, New York

ANŽE PITOV

ALI ZAVZETJE BASTILE.

Spisal Aleksander Dumas, st.

(Nadaljevanje.)

Iz tega je izviralo izdatno zmanjšanje v številu zajetih kož ter popolno prekinjenje dobave ptič.

Teta Angelika se je pritožila. Pitov ji je odgovoril, da so postali kneci nezanimi in previdni in da pijejo ptič, ki so spoznali limonice, sedaj z volin in arcesih.

Ena stvar pa je tolažila teto Angeliko nad vsem, namreč ta, da bo dobil njen nekak štendijs, da bo stobil v seminar, preži vel tam tri leta ter za zapustil kot duhovnik. Biti gospodinja župnika pa je pomenjal vsak vseh stremeljenja teto Angelike.

To hrepenenje se je moralo uresničiti. Če bi postal Anž Pitov abej, bi moral vzeti kot hišnico svojo teto in to posebno po vsem kar je teta že storila zanj.

Edina okoliščina, ki je motila zlate sanje stare devče, je bila da je nekdo abej Fortier, s katerim je govorila o svojih upanjih pomembno zmaljal z glavo ter rekel:

— Moja draga gospodična Pitov, če bi hotel vaš nekak postati, kedar abej, bi se moral posvečati manj naravoslovju kot pa De vribus illustribus ali "Selecta e profanis scriptoribus".

— Kaj pomeni to? — Da ima preveč barbarizmov in solocizmov. — je odvrnil abej Fortier.

4. O UPLIVU, KATEREGA IMAJO LAHKO SLOVNIČNE NAPA KE NA ŽIVLJENJE ČLOVEKA.

Pitov se je torej nahajal izven šole. Ena roka mu je visela ob telesu navzdol, dočim je z drugo podpiral skatljjo na glavi. Po ušesih si mu še zveneli besni izbruhi abeja Fortier-ja in tako je šel proti stanovanju svoje tete v duševnem razpoloženju, katero lahko označimo kot najvišjo stopnjo osuplosti.

Konečno se je nekaj posvetila v njegovi glavi in tri besede, ki so vsebovale vse njegove misli, so mu privrele preko ustnice:

— Jezus, moja teta!

Res, kaj bo rekla gospodična Angelika Pitov k temu polomu vseh njenih sladkih upanj?

Rabil je skoro četrt ure, da je premeril pot, ki vodi od velikih vrat abeja Fortier pa do vhoda v cesto, čeprav je znašala razdalja približno le tristo korakov.

V tem trenutku je bila ura eno. Tedaj pa se je spomnil, da se je vsled zadnjega pogovora z abejem in počasnosti, s katero se je podal domov, zamudil za celo uro in da je vsled tega poteklo že trideset minut izza časa, ko je bilo še mogoče dobiti od tete kosilo.

To je bila v resnici pametna odredba tete, kajti s tem je preprečila marsikatero zaporno kazen in marsikatero neumnost od strani nekaka. Poleg tega pa je prihranila, kar ni bilo kar tako, na leto najmanj šestdeset kosile na stroške uboga fanta.

V tem slučaju pa ni bilo bomo kosilec tete, ki je vznemirjalo učence. Čeprav je bil zajetek le pičel, je bilo sree Anžeta vendar prepolno, da bi zapazil, da je njegov železode prazen.

Najti je strašno muko, ki je dobro znana vsakemu učencu in je še tako dolg cepe, namreč neupravičeno bivanje v kakem oddaljenem kotu po izgono iz šole. To je prisiljen dopust, katerega si mora vzeti, da vidi druge učence zopet vračati se v šolo. Tedaj postane šola nekak žalostljiva. Učence se resno peča z veliko zadevo nalog in prestav, s katero se ni preje nikdar pečal.

Čim bližje je torej prihajala hiši tete, tem strašnejše se mu je zdelo bivanje v tej hiši. Vseled tega se mu je prikratk v življenju zdelo da je šola zemeljski paradiz, iz katerega ga je izgnal abej Fortier s korobačem, ki naj bi predstavljal plamenič meč angelja.

Čeprav je hodil počasi, je konečno vendar moral priti do hiše. Ko je stopil na prag, je položil svojo prsto roko na šiv ob hlačah.

— Ah, zelo bolan sem, teta Angelika, — je rekel, da se zavaruje vnaprej pred vsakim očitanjem.

— Dolro, — je odvrnila teta Angelika, — jaz poznam to bolezen. Zelo hitro bi se jo dalo zdraviti, če bi se potisnilo kazalec ure za poldrugo uro nazaj.

— O, moj Bog, ne, — je rekel Pitov žalostno. — Prav nič nisem lačen.

Teta Angelika je bila presenečena ter se skoro vznemirila. Bolezen vzemiri na enak način dobre matere kot mačehe. Dobre matere radi nevarnosti, ki je zvezana z boleznijo in mačehe radi škode, katero trpi denarnica.

— Kaj pa ti je? — je vprašala stara devica.

Pri teh besedah, ki so bile izgovorjene brez vsakega sledu nežnosti, so pričele Anžeta teči solze in rekel je:

— O, moja dobra teta, zgodila se mi je velika nesreča.

— Kakšna? — je vprašala stara devica.

— Gospod abej me je poslal v stran, — je vzkliknil Anž Pitov ter prečel presunljivo stokati.

— Poslal stran? — je ponovila teta, kot da ga ne razume dobro.

— Da, teta moja.

— Odkod?

— Iz šole.

Tedaj se je podvojilo ihtenje Pitova.

— Iz šole? Torej nikakih skušenj, nikake štendijs in nikakega seminarja?

Ihtenje Pitova se je izpremenilo v tulenje. Gospodična Angelika se je ozrla vanj, kot da hoče na dnu sree svojega nekaka čitati vzrok izključenja.

— Stavim kaj, da si zopet izostal, — je rekla. — Ali si se zopet potepal, krog pristave očeta Billot? Sram te bodi, bodoči župnik!

Anže je zmaljal z glavo.

Klerikalno vzgojeni narod.

Klerikalizem je nedvomno eden v ljubezni do svobode in napredka med najnevarnejših gledalcev. Klerikalizem se boji svobodnih sol. Zato ustanavlja svoje šole in vzdržuje dijaštvo v posebnih dijaških domovih, internatih in konviktih, da tem lažje pridobi mladino na svojo stran. Predvsem pošilja kmečko ljudstvo tj. svoje sinove in hčerke, katere usoda premožljivi pripelje proti njihovi volji in semenšča in samostane. Že več let obstajajo dijaški konvikti v Ljubljani, Kranju, Novemestu, v Mariboru, na Rakeku, v Št. Vidu, v Ljutomeru ter cela vrsta ženskih internatov in ženskih sol po celi Sloviji. V Kočevju se je tudi že osnoval nekak dijaški dom pod oskrbo esmiljenih sester in v Marijinem domu je mešanska šola. V Velikoven je dijaški dom pod vodstvom tamkajšnjega kanonika. Tu so šolske sestre osnovale tudi "Vzgojalnice za deklice" in "Oskrbovališče za dečke".

Se več takih primerov ni lahko našli. Vsi jasno govorijo o tem, da je naš slovenski narod klerikalno vzgojen in da bo treba še mnogo dela, da rešimo našo mladino enostransko, vsiljivo in škodljivo klerikalne vzgoje ter dovedemo slovensko ljudstvo na stopnjo samostojnosti in presojanja njega interesov po lastnem razumu.

To so veliki grehi v prvi vrsti slovenske inteligence, ki se ni nikdar resno bavila s kulturnim delom do najnovejših dni.

— "Naprej!"

NEMCI O WILSONOVEM NA STOPU V REŠENJU VPRAŠANJU.

Dunajski "Der Morgen" piše o Wilsonovem nastopu v reškem vprašanju: "Ta čudni mož, s katerim so postopali oni, ki se mu imajo za vse zahvaliti, že kot z mrtvim bogatim stričkom, na katerega se že lahko pozabi, tokle sedaj s pestjo ob mizo in huče v razpravah, ki so jih hoteli usteviti že za njegovo zapuščino, odločevati in govoriti ne samo kot živa, marveč kot glavna oseba. Odslovil je pred kratkim državnega sekretarja Lausinga, on ne trpi, da bi se za njegovim hrbtom ali preko njega delala politika in, kar je za entento najbolj mučno, on sproža reško vprašanje in se postavlja na stran Jugoslovanov proti Rimu in proti aneksijski politiki. Trudapolno kompromisno delo, za katerega deluje že več tednov ententna diplomacija v Belgradu in Rimu, je jelo zopet razpadati. Zakaj se kaže Wilson, ki je svoje lepe teorije v tolikih točkah spremenil, prav glede reškega vprašanja tako nepopustljivo, da bi se lahko politično smatralo nepojmljivo, ako bi se stvar psihološko ne dala pojasniti s tem, da se baš ljudje, ki so bili često razočarani in ozlovoljeni, prav radi zagrižejo v kako postransko stvar, da bi vsaj na ta način prišli do pravice in si izvojevali utešljiv navidezen triumf. Doba Wilsonovega predsedništva se nagiba svojemu koncu. On noče zapustiti pozorišča brez uspeha in aplavza. Wilson grozi, da bo evropskim zadevam popolnoma odtegnil svojo pomoč in podporo: to je grožnja, ki tem več odtehta, ako se uvažuje, da se je Amerika v splošnem že naveličala se baviti z evropskimi razmerami. Politična odsotnost Amerike, ki bi bila obenem tudi finančna, bi pa pod današnjimi odnosi pomenjala za entento ne samo hudo politično blamažo marveč tudi težko gospodarsko nevarnost."

Kje je JOSIP LAVRIČ? Doma je iz Cvblja pri Žužemberku, Dolenjsko. Pred več leti se je nahajal v Clevelandu, Ohio. Ako kateri rojakov ve za njega ali njegov naslov, ga prosim, naj mu piše ali pove, da v stari domovini bi rad izvedel za njega njegov brat. Moj naslov je: Jernej Lavrič, gostilničar v Ajdovu, pošta Žužemberk, Slovenija, Jugoslavija. (27-29-3)

Kje je ANTON PEČEK? Doma je iz vasi Podboršt, fara Št. Janž, Dolenjsko. V Združenih državah se nahaja kakih sedem let, star je 60 let. Za njegov naslov želi izvedeti njegov sin, zato prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi, seveda, če bo kdo tako prijazen in ga opozori na ta oglas, ker sam ne zna čitati, za kar bom zelo hvaležen. Njegov zadnji naslov je bil: 1213 Bohemia Ave., Pueblo, Colo. Moj naslov je: Joseph Zakrajšek, Box 523, Thomas, W. Va. (27-31-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Kad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

PROŠNJA.

Rad bi izvedel od rojakov, da mi naznajo, kje je umrl rojak JOHN HREN, podomače Bukovč iz Kopolj. Dobro polje. Umrl je 15. decembra 1918. Delal je nekeje v neki pivovarni. Njegov oče me prosi, da naj poizvem in njemu javim, če je pripadal v kako društvo ali insurance. Ima tudi brata nekeje tukaj v Ameriki, kar bi rad da tudi on se javi meni. — Peter Blatnik, Box 286, Midvale, Utah. (27-30-3)

Rad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Rad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Rad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Rad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Rad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Rad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Rad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Rad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Rad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Rad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

Rad bi izvedel za svojega brata JAKOBA BOBEK. Slišal sem od drugih, da se je nahajal pred dvema letoma nekeje v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga blagovoli naznani. On je doma pri Sent Petru šte. 42 na Notranjskem. Dragi brat, ako sam bereš te vrstice, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street